

L I E T U V I Ų

DIENOS

INŽ. VYTAUTAS KAMANTAS, PLB valdybos pirmininkas

1978 M. RUGSĖJO MĖN.

LITHUANIAN DAYS

SEPTEMBER

1978

LIETUVIŲ
DIENOS
LITHUANIAN DAYS

4364 Sunset Blvd., — Hollywood, CA 90029

Telefonas: 664-2919

1978, rugsėjis Nr. 7 (286)

September, 1978 Nr. 7 (286)

Eina XXIX metai

Volume XXIX

Redaguoja

REDAKCIŅĖ KOLEGIJA

Anglų k. Redaktorius / English Editor

ALFONSAS A. MILUKAS

Leidėjas / Publisher

Antanas F. Skirius

Administratorius / Circulation Manager

ANTHONY F. SKIRIUS

Straipsniai, autoriaus pasirašyti pavarde, slapyvardžiu ar inicialais, nebūtinai reiškia ir redakcijos nuomonę. Signed or initialed articles do not necessary reflect the opinion of the editors or of Lithuanian Days magazine.

Panaudojant medžiagą, prašoma pažymėti šaltinį. Republication of material from "Lithuanian Days" permissible only with indication of this source.

"LIETUVIŲ DIENOS" YRA SUJUNGTOS SU "KALIFORNIJOS LIETUVIŲ", LEISTU 1946-49 M.

"LITHUANIAN DAYS" IS COMBINED WITH "CALIFORNIA LITHUANIAN". PUBLISHED 1946-49.

Prenumerata atnaujinama automatiškai, nelaukiant atskiro pranešimo. Nutraukdamas prenumeratą, skaitytojas administraciją painformuoja laiškų.

If subscription is to be discontinued at expiration, notice to that effect should be sent; otherwise it will be renewed automatically.

Leidžiama kas mėnuo išskyrus liepos ir rugpiūčio mėn. Published monthly, except July and August.

Atskiro nr. kaina \$1.50

Single Copy \$1.50

Prenumerata metams \$15.00 bet kuriame pasaulio krašte. Subscription \$15. per year in any country of the world. Garbės prenumerata / Honorary subscription \$25.00.

"Second Class Postage Paid at Los Angeles, California".

VIRŠELIAI / COVERS

FRONT COVER

Vytautas Kamantas

The exodus of Lithuanians from their homeland at the close of World War II in face of a recurring Soviet overrun, embraced tens of thousands of families and individuals. The first stop of the exiles was in the delivered parts of Germany already under Allied administration.

Here the refugees, even as DPs (Displaced Persons), soon managed to establish schools for the elementary and secondary education of their young. (A Baltic University at Hamburg and Pinneburg was instituted, too, in 1946-1949). Events of history did not favor the expected early return of the exiles to their homelands. Thus, since the late 1940s another resettlement took place as Lithuanians moved on to Australia, Latin America and mostly to America.

Vytautas Kamantas was one of the young of the WW II exodus. He was born in Silute, near Klaipeda, on March 25, 1930. He came to the United States a fresh graduate of a Lithuanian Gymnasium in Germany. He was able to enroll here at the Cleveland State University (formerly Fenn College) to study his chosen field of engineering. There he received his BME degree.

A quarter of a century later Vytautas Kamantas, a Registered Mechanical Engineer, is now in his course of a successful professional career. As consultant with a large Chicago company, he is project director with the Environmental Systems Design, Incorporated. He resides outside the city of Chicago, at Darien near Lamont. A veteran of the Korean War, he is a family man, too, and with his wife Aldona, nee Valaitis, they are raising a son and two daughters. As customary, he is a member of and active in a number of American professional and other organizations.

The unusual aspect of the life of Vytautas Kamantas, however, is that like some other singular and outstanding descendants of the Lithuanian exodus, he perseveres in his parallel dedication of his dispersed old country folk. Through organizations fostering of the national, educational, cultural, political, economic interests of Lithuanians are carried on.

(Continued on Page 19)

BACK COVER

From Toronto's 5th Festival of Lithuanian Song, above, the musical conductors are awarded plaques of merit by J. Simonavicius, chairman of organizational committee.

Melbourne Sextet from Australia gave fine rendering of national folks songs in Toronto, and in Los Angeles as well.

IŠ V-SIOS LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTĖS.

Viršuje — Šventės organizavimo komiteto pirmininkas Jonas Simanavičius įteikia atžymėjimus dirigentams: Br. Budriūnui, Alice Stephans, A. Mikulskiui, S. Gailevičiui, A. Jurgučiu, J. Govėdui ir F. Stroliai.

Žemai — Melbourne Dainos Sambūrio moterų sekstetas dainuoja liaudies dainas.

Foto V. Bacevičius

TURINYS / CONTENTS

LIETUVIŠKOJI DALIS

Psl.

Algis Šimkus, Pasaulio lietuvių dienos ir dainų Šventė Toronte.....	3 ir 22
J. Pr., Vytautas Kamantas, vadovaujantis visuomenininkas, išėivijoje išugdytas ..	4-5
Juozas Prunskis, Pokalbis su Vytautu Kamantu.....	5-11
Pasaulio lietuvių suvažiavimai Toronte.....	11-12
A. Maccina, Studijų savaitės prasmė tremtyje.....	12-13
I. Medziukas, Lietuviai žiloj senovėj.....	13-14
(Recenzija).	
Alfonsas Tyruolis, Eilėraščiai.....	15
XXV-sios europinės lietuviškųjų studijų savaitės pareiškimas.....	15
J. Slavėnas, Sudrumsta ramybė.....	16
Kryžius Mikuckių sodyboje.....	17
Atsiųsta paminėti.....	17

ENGLISH SECTION

V. Kamantas and World Lithuanians, A. A. Milukas	2 & 19
Captive Nations Week Resolution	18-19
Presidential Proclamation Captive Nations Week 1978	19
Minister Joseph Kajeckas Laid to Rest in Washington, D.C.	19
On Freedom of the Press and Foreign Immigrants in the Stockyards, John Skirius	20
Speech, A.A.M.	21
Soviet Monstrosity in Lithuania, Dr. P. Vileisis	21

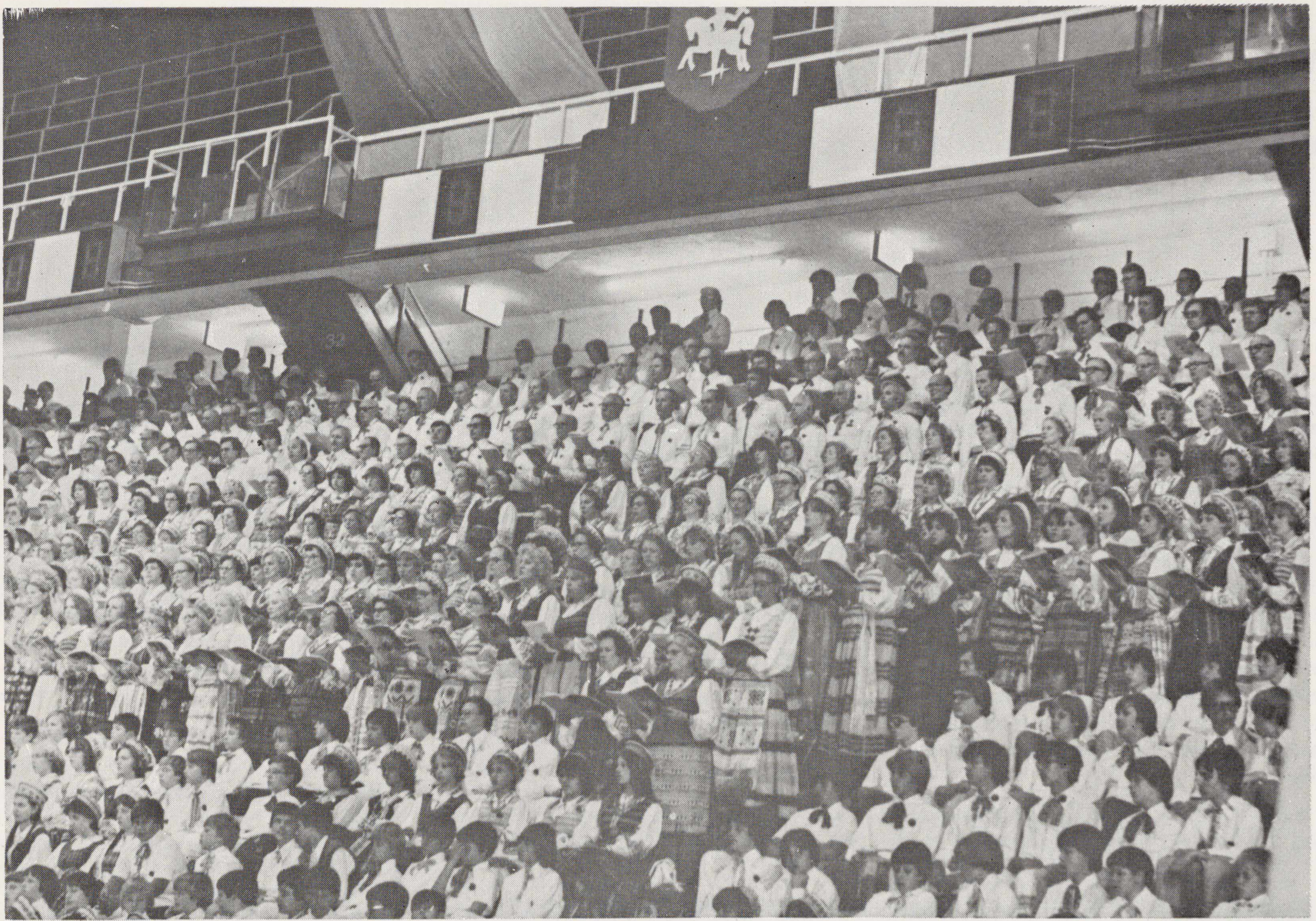
INTRODUCTION TO MODERN

LITHUANIAN

Tai didelė ir plati lietuvių-anglų kalbos gramatika, paruošta kalbininkų — L. Dambriūno, A. Klimo ir W. Schmalstieg.

Gramatika tinka norintiems išmokti lietuviškai ir angliškai — 40 pamokų su pratimais. Platus žodynas. Vertimams, pasikalbėjimams ir pasiskaitymams pateikti rinktiniai lietuvių rašytojų, poetų ir liaudies kūriniai.

Kaina \$9.00

Penktoji Lietuvių Dainų Šventė, įvykusi šiais metais Toronte, Kanadoje
Photo V. Bacevicius

The Fifth Festival of Lithuanian Song, as part of the Toronto festivities of July, 1978.

PASaulio LIETUVIŲ DIENOS IR DAINŲ ŠVENTĖ TORONTE

Algis Šimkus

Šią vasarą birželio 30 iki liepos 4 Toronte vykusios Pasaulio lietuvių dienos buvo išpūdinga lietuvių tautinio aktyvumo demonstracija, sėmingai apjungusi politiką, sportą ir meną. Pasaulio lietuvių dienos sutraukė į svetingąją Kanadą tūkstančius lietuvių iš abiejų Amerikos kontinentų ir net tolimosios Australijos. Čia matėme šimtus mažamečių dainininkų ir įvairiausio amžiaus sportininkų, greta jau pražilusių Pasaulio Lietuvių Bendruomenės veikėjų bei mūsų lietuviškųjų chorų veteranų. Gausių šių dienų įvykių tarpe visi rado ką nors savo širdžiai artimo. Sportininkai rungėsi ar stebėjo varžybas net keliuose stadionuose ar arenose. Visuomenininkai uoliai lankė didžiojo Royal York viešbučio salėse nepertraukiama eile slenkančius PLB posėdžius bei rinkimus. Tačiau daugiausiai suvažiavusių dėmesį atkreipęs ir didžiausias žmonių minias sutraukęs lietuvių dienų įvykis buvo Penktoji lietuvių dainų šventė, kurion susirinko apie 12,000 klausytojų.

Dainų šventės tikslą gražiai nusakė oficialiai šventę atidaręs Penktosios dainų šventės ir Pasaulio lietuvių dienų komitetų pirmininkas J. R. Simonavičius. Savo trumpo žodžio pabaigoj jis perskaitė atsilankiusiems Kanados valdžios atstovams deklaraciją, reikalaujančią tautinio apsisprendimo ir pagrindinių žmogaus teisių ne vien Azijos ir Afrikos gyventojams, bet ir šios šventės programa savo seną kultūrą parodančiai ir ilgą nepriklausomą istoriją turinčiai lietuvių tautai.

Dainų šventėje dainavo apie 1400 tautiniais rūbais pasipuošusių dai-

nininkų. Įvairiems šių chorų junginiams dirigavo aštuoni dirigentai: torontiškiai Stasys Gailevičius ir Jonas Govėdas, hamiltoniškis Vaclovas Verikaitis, klevelandiškis Alfonsas Mikulskis, čikagiškiai Alice Stephens-Steponavičienė, Aloyzas Jurgutis ir Faustas Strolia, ir losangeliškis Bronius Budriūnas. Chorų dainas pasikeisdami palydėjo net trys orkestrai: Toronto estų dūdų orkestras "Estonia", specialiai šiai šventei suorganizuotas Toronto profesionalų muzikų orkestras, ir jungtinis lietuvių liaudies instrumentų orkestras. Pastarasis pasirodė dar ir atskirai, pagrodamas A. Mikulskio specialiai šiam orkestrui parašytą lietuvišką rapsodiją, pačiam autoriui diriguojant.

Šventės programoje, neskaitant ceremonialių Kanados bei Lietuvos himnų, J. Gaidelio Maldos už tėvynę ir St. Šimkaus Lietuviais esame mes gimę, buvo atlikta dar 24 įvairios lietuviškos dainos. Dainavo pakaitomis bendras jungtinis choras ir moterų, vyrų bei vaikų chorai atskirai. Pristatant dalyvaujančių chorų pajėgumui, šioje šventėje vyravo posminės kompozitorių harmonizuotos liaudies dainos. Greta vien chorinių dainų, iškilia dainų šventės atrakcija buvo mūsų iškilioji solistė Gina Čapkauskienė, išpūdingai padainavusi Broniaus Budriūno ilgesingą dainą Mano protėvių žemė (Bern. Brazdžionio žodžiai). Palydima autoriaus diriguojamo simfoninio orkestro ir jungtinio choro, ši daina tapo dainų šventės kulminaciniu tašku. Jos atlikėjai ir kompozitorius už tai buvo atlyginti nuoširdžiomis ovacijoms.

(Perkelta į 22 psl.)

VYTAUTAS KAMANTAS

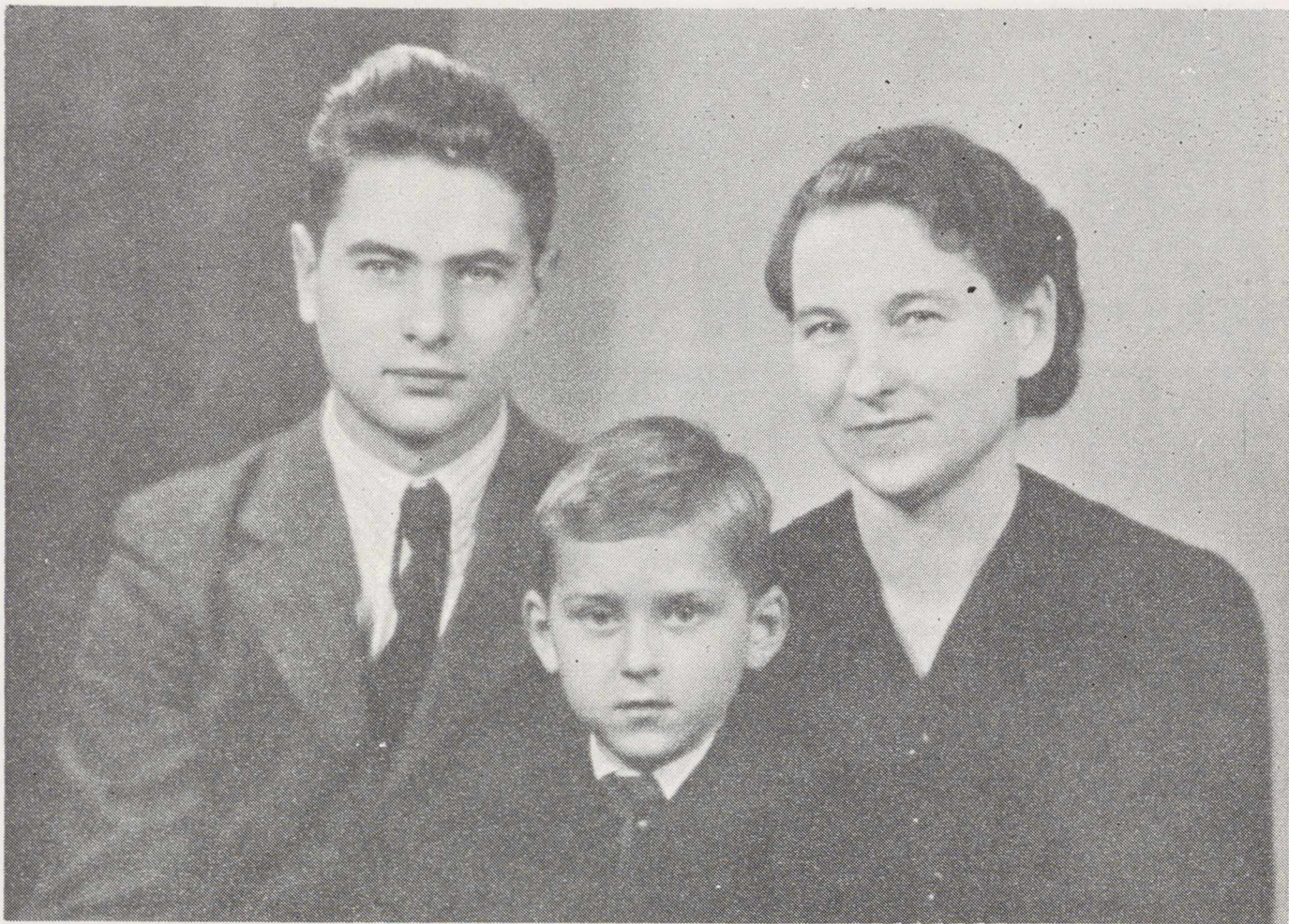
vadovaujantis visuomenininkas išeivijoje išugdytas

Galime pasidžiaugti, kad išeivijoje išsiugdė nemažai jaunų žmonių, kurie yra nuoširdūs patriotai, pamilę Lietuvą ir jai savo jėgas skiria, sėkmingi savo profesijoj ir sumanūs, veiklūs visuomenininkai. Vienas tokių yra Vytautas Kamantas, naujasis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas.

Jis gimė 1930 kovo 25 Šilutėje, Lietuvoje, ir dabar yra pačiame jėgų brandume.

Baigęs Eichstaetto lietuvių gimnaziją Vokietijoje ir mechaninės inžinerijos studijas Cleveland State University Ohio valstybėje su Bachelor of Mechanical Engineering laipsniu, yra profesionalas inžinierius (Registered Professional Engineering). Dirba didelėje inžinerių konsultantų firmoje Chicagoje (Environmental Systems, Inc.) kaip projektų direktorius.

Vedęs Aldoną Valaitytę iš Clevelando, augina sūnų Rimą ir dukras Rasą ir Dainą. Su

V. Kamantas su motina ir broliu Mindaugu Vokietijoje 1948 m.

V. Kamantas with mother and brother Mindaugas, in Germany, 1948.

šeima gyvena Darien miestelyje (prie Lemonto) Illinois valstybėje.

JAV kariuomenės Korėjos karo meto veteranas.

Priklauso ir dirba eilėje amerikiečių profesinių ir kitokių organizacijų.

Studijuodamas priklausė Lietuvių Studentų Sąjungai, buvo Sąjungos kontrolės komisijos pirmininkas, Clevelando skyriaus pirmininkas, Sąjungos metinio suvažiavimo pirmininkas, JAV ir Kanados jaunimo kongreso prezidento pirmininkas, dirbo "Studentų Gairių" redaktiniame kolektyve. Baigęs studijas, buvo "Lituanus" žurnalui remti komiteto pirmininkas, pakeltas į Lietuvių Studentų Sąjungos garbės narius.

Nuo gimnazijos dienų priklausė skautams, buvo skiltininkas, draugininkas, tuntininkas, Lietuvių Skautų Brolijos vadijos narys.

Lietuvių Skautų Sąjungos tarybų narys. Pakeltas į skautininko laipsnį, apdovanotas daugeliu lietuvių ir amerikiečių skautų ordenų. Daug stovyklavo, atstovavo lietuviams tarptautinėje skautų jamboree Prancūzijoje. Baigęs tarptautinę skautų vadovų Gilwell Parko mokyklą.

Studijuodamas įstojo į Korp! Vytį, yra akademikas skautas, Korp! Vyties filisteris, buvęs Korp! Vyties skyriaus pirmininkas, ASS skyriaus pirmininkas, Filisterių Skautų Sąjungos centro valdybos narys, dabar FSS Chicagos skyriaus valdyboje.

Priklauso BALFo Lemonto skyriui, buvęs Clevelando ALTos skyriaus valdybos narys, priklausęs Clevelando Lietuvių Veteranų Sąjungos Ramovės skyriui, Vilties draugijai ir k.

(Nukelta į 5 psl.)

"Studentų Gairių" redakcija 1955 m. Iš k.: V. Kamantas, D. Bartuškaitė ir Pr. Joga. Foto V. Valaičio

Editorial staff of the Lithuanian academic publication "Studentu Gaires" [1955].

POKALBIS SU VYTAUTU KAMANTU

Kurlink naujasis pirmininkas vairuos Pasaulio Lietuvių Bendruomenę?

Šalia mūsų didžiųjų Lietuvos laisvinimo veiksnių: Vliko, Diplomatinės tarnybos, Amerikos Liet. Tarybos, didelį vaidmenį atlieka Lietuvių Bendruomenė, ypač rūpindamasi švietimu, naujų išėivijos kartų lietuvišku ugdyimu, organizuodama dainų, šokių šventes, apjungdama visų kontinentų lietuvius. Gaila, kad buvo pasireiškusi trintis tarp Amerikos Lietuvių Tarybos ir Lietuvių Bendruomenės. Dabar reikalai pradeda krypti į geresnę pusę. Turime vieni kitus geriau pažinti, suprasti ir rasti sėkmingiausius kelius jungti visas jėgas prieš okupanto priespaudą ir dirbti Lietuvos laisvės labui. Tos minties vedamas, pateikiau eilę klausimų naujam PLB pirmininkui Vytautui Kamantui, kurio gauti atsakymai čia ir spausdinami.

— Kokia Jūsų specialybė ir dabartinis darbas?

— Esu mechanikos inžinierius su teise praktikuoti inžineriją įvairiose Amerikos valstybėse. Mano specialybė yra mechaninės inžinerijos pritaikymas statybos srityje. Projektuoju vadinamas mechanines sistemas: šildymą, šaldymą, vėdinimą, garo jėgaines, tem-

V. KAMANTAS

(Atkelta iš 4 psl.)

Bendradarbiavo Drauge, Dirvoje, Mūsų Vytyje, Studentų Gairėse, Pasaulio Lietuivyje.

Nuo 1954 metų aktyviai įsijungė į Lietuvių Bendruomenės darbus, ėjo pareigas Clevelando apylinkėje, 1958-60 dirbo JAV LB krašto valdyboje, šešių JAV LB tarybų narys, dviejų tarybų prezidiumų narys (prezidiumo sekretorius 1961-64 ir prezidiumo pirmininkas 1970-73), PLB valdybos vicepirmininkas jaunimui ir informacijai 1963-68; "Pasaulio Lietuvio" redakcinio kolektyvo narys 1963-66, I-jo Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongreso organizatorius ir Finansų komisijos pirmininkas, keturių PLB seimų (1963, 1968, 1973 ir 1978) narys ir V-jo PLB seimo (1978) pirmininkas, buvęs PLB kontrolės komisijos narys, LB Lemonto apylinkės pirmininkas.

Aktyvus Lietuvių Fondo narys, buvęs kontrolės komisijų pirmininkas, LF suvažiavimų pirmininkas, LF tarybų narys, LF Pelno Skirstymo komisijos narys ir sekretorius.

Dirbo lituanistinį švietimo darbą kaip ilgametis Lemonto Maironio lituanistinės mokyklos tėvų komiteto sekretorius ir pirmininkas, mokytojas ir trejus metus tos mokyklos direktorius.

J. Pr.

LITUANUS žurnalui remti komitetas Clevelande 1959 m. Sėdi iš k.: N. Kersnauskaitė, D. Bartuškaitė, L. Iešmantaitė, V. Kasperavičiūtė. Stovi: A. Vaitaitis, J. Kazlauskas, pirm. V. Kamantas, dr M. Vaitėnas, K. Gaidžiūnas.

A Cleveland committee of sponsors [1959] of the "Lituanus" academic quarterly, published in English. V. Kamantas is 3rd from right.

peratūros kontrolę, apsaugą nuo gaisro, vandentiekį ir panašius įrengimus visokiems didžiuliams pastatams, kurių statybos vertė yra iki kelių šimtų milijonų dolerių. Tai daugiausia ligoninės, universitetai, Chicagos ir kitų didmiesčių dangoraižiai, fabrikai ir kiti pastatai.

Dirbu didelėje inžinierių konsultantų firmoje Chicagos miesto centre kaip projektų direktorius ("Project Manager").

— Kaip jūs įsitraukėte į visuomeninį darbą?

— Kiti mane įtraukė. Dar gimnazijoje būdamas, pradėjau pratintis prie visuomeninio darbo pas savo mokytojus Vincentą Liulevičių, Stasį Barzduką, Petrą Balčiūną ir Stasį Rudį.

Nuo jaunystės dienų priklausiau Lietuvių Skautų Sąjungai. Lankiau skautų vadovų kursus bei stovyklas, buvau skiltininkas, draugininkas, tuntininkas, stovyklų viršininkas. Skautuose mane globojo skautininkas Martynas Jurkšas. Dirbdamas su skautais, išmokau ir pamėgau organizacinį darbą, kurio tikslas yra broliškai dirbti su kitais ir tarnauti artimui.

Į Akademinių Skautų Sąjūdį mane įtraukė, man padėjo ir manimi rūpinosi filisteris Bronius Kviklys.

Grįžusį iš JAV kariuomenės 1954 metais į Lietuvių Bendruomenės Clevelando apylinkės darbą įtraukė mano buvęs gimnazijos mokytojas ir klasės auklėtojas Stasys Barzdu-

kas. Iš pradžių su juo dirbau apylinkėje, vėliau JAV LB krašto valdyboje, LB tarybos prezidiume ir 1963-68 Juozo Bachuno pirmininkaujamoje PLB valdyboje. Iš Barzduko, Bachuno ir kitų bendruomenininkų (kaip dr. Petro Vileišio, dr. Jono Puzino, Juliaus Staniškio, Juozo Kapočiaus, Vytauto Volerto, Vytauto Kutkaus, dr. Petro Kisieliaus, dr. Juozo Sungailos ir kt.) mokiausi bendruomeninio ir visuomeninio darbo.

Į spaudos darbus mane įtraukė buvęs "Dirvos" redaktorius Balys Gaidžiūnas ir dabartinis "Draugo" moderatorius kun. Pranas Garšva.

V. Kamantas JAV kariuomenėje 1952 m. gegužės mėn. prie štabo palapinės.

V. Kamantas in the U.S. Army, 1952.

Į Lietuvos Fondo darbininkų eiles įtraukė entuziastas dr. Antanas Razma. Ypač malonus darbas man buvo Lietuvos Fonde, kur gražaus ir tolerantiško visuomeninio darbo mokiausi iš dr. Razmos, dr. Jono Valaičio, dr. Gedimino Baluko, dr. Kazio Ambrozaičio, Antano Rėklaičio, Kazio Grinos, Kazio Barzduko ir daugelio kitų.

Tad mane į visuomeninį darbą įtraukė, mane mokino ir savo gražiais pavyzdžiais skatino minėti asmenys. Žinoma, šalia jų buvo ir daugelis kitų žmonių. Į visuomeninį darbą traukė ir mano kartos draugai, kaip dr. Vytautas Vygantas, Eugenijus Vilkas, Vaclovas Kleiza, kun. Antanas Saulaitis, Milda ir dr. Edmundas Lenkauskai, Jonas Kazlauskas, Tomas Remeikis, Antanas Dundzila, Algis Rugienius ir daugelis kitų.

— **Kaip Jūs ryžotės šalia savo didelio profesinio darbo imtis tokių daug laiko ir atsakomybės reikalaujančių pareigų?**

— Gal todėl, kad turiu prigimtą, šeimoje mano motinos auklėtą, lietuviškoje mokykloje ir skautų organizacijoje išugdytą norą prasmingą darbą dirbti ir kitiems padėti. Profesiniame darbe įgyta patirtis dirbant su įvairiausių nusiteikimų bei temperamentų žmonėmis yra naudinga lietuviškoje veikloje.

Be to, su mano geru draugu ir bendradarbiu Vaclovu Kleiza daug kartų esame kalbėję, kad jau seniai yra atėjusi mūsų, vadinamos vidurinės kartos amžiaus žmonių, eilė atiduoti turimus sugebėjimus, laiką ir darbą lietuviškai visuomenei. Vyresnioji karta jau daug darbų atlikusi pavargo, o jaunesnioji karta mokosi tuos darbus perimti. Tad su Kleiza susitarėme sekančius penkerius mūsų gyvenimo metus skirti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės darbams.

Spaudos darbuotojų suvažiavimas Tabor Farm 1964 m. — Sėdi iš k.: dr. J. Ramanauskas, V. Kamantas, V. Adamkus, 5-tasis kun. dr. J. Prunskis, gen. kons. dr. P. Daužvardis, St. Barzdukas, Bachunienė, PLB pirm. J. Bachunas, dr. P. Grigaitis, Br. Nainys, J. Kapočius ir kiti.

Pasitarimas dėl I-jo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso 1965 m. — Iš k.: J. Gailiušytė, V. Kleiza, D. Tallat-Kelpšaitė, M. Lenkauskienė, V. Kamantas.

Planning the 1st World Lithuanian Youth Congress in 1965, V. Kamantas is first from right.

— **Kokie Jūsų artimiausi uždaviniai ir darbo planai?**

— Pirmiausia yra visa eilė administracinių bei technišku valdybos susiorganizavimo darbų ir ateinančių penkerių metų veiklos plano paruošimas.

Antra, pasitarę su Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininke Gabija Juozapavičiūte ir jos valdyba, pradėjome sistematingai ir energingai rūpintis finansine parama IV-jam Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui, kuris vyks 1979 metų liepos mėnesį Vakarų

V. Kamantas kalba Pirmajame Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongrese Chicagoje 1966 m. Kairėje sėdi J. Gailiušytė.

V. Kamantas addresses the 1st World Youth Congress held in Chicago in 1966.

PLB valdyba 1964 m. Iš k.: E. Karnėnas, V. Kamantas, M. Lenkauskienė, pirm. J. Bachunas, St. Barzdukas, dr. A. Nasvytis, A. Mikulskis, dr. J. Puzinas, J. Staniškis.

J. Garlos nuotr.

Executive Board of the World Lithuanian Community. V. Kamantas [2nd from left], was vice chairman from 1963 to 1968.

Europoje. PLB valdybos vicepirmininkas dr. Algis Paulius mielai sutiko pirmininkauti PLJK Finansų komisijai, kuri sukels 90,000 dol. sumą aukomis ir kitais būdais. Labai prašysime lietuvių visuomenę paremti mūsų jaunimo darbus.

Trečia, Toronte įvykęs PLB seimas nutarė ir mūsų PLB valdybai pavedė daugelį darbų, kuriuos turėsime vykdyti, jiems nustatę tam tikrą svarbumo eilės tvarką.

Ketvirta, buvusioji PLB valdyba, kuriai pirmininkavo Bronius Nainys, paliko mums tęsti ir užbaigti eilę darbų. Turėsime juos peržiūrėti ir pagal išgales atlikti.

Penkta, visi naujos PLB valdybos nariai atėjo į valdybą kupini gerų sumanymų bei idėjų, kaip plėsti PLB veiklą, kaip rūpintis viso laisvojo pasaulio lietuviais. Pirmuosiuose mūsų posėdžiuose svarstysime ką ir kaip įgyvendinti šiais metais, o ką reikės atidėti kitiems metams.

Visų darbų pradžioje norime susitikti ir pasitarti su JAV LB pirmininku Algimantu Gečiu ir Kanados LB pirmininku Jonu Simanavičiumi bei jų valdybomis, ir su VLIKO pirmininku dr. Kęstučiu Valiūnu ir VLIKO valdyba dėl artimo bendradarbiavimo ir tal-
kos vieni kitiems.

— Kokios Jūsų mintys dėl bendradarbiavimo su Lietuvos Diplomatinė Tarnyba, VLIKu ir ALTa?

— Esu giliai įsitikinęs, kad centrinės lietuvių institucijos bei veiksniai turi ne tik artimai bendradarbiauti, bet taip pat palaikyti gerą informacinę ir asmenišką ryšį vieni su kitais.

Lietuvos Diplomatinė Tarnyba rodysime jai priderantį dėmesį ir pagarbą, kaip Nepriklausomos Lietuvos valstybės atstovams. Juos visada informuosime apie PLB darbus ir visais galimais būdais jiems padėsime.

Su VLIKO valdyba norime artimai bendradarbiauti ir dažnai dėl bendrų darbų arba laisvojo pasaulio lietuvių politinės linijos pasitarti. VLIKO valdybos posėdžiuose dalyvauja PLB valdybos paskirtas ryšininkas Kazys Jankūnas, kuris mus gerai informuoja apie VLIKO veiklą. Prašėme VLIKO valdybos, kad

JAV LB Tarybos prezidiumas 1973 m. New Yorke su JAV LB krašto valdybos pirm. V. Volertu. Iš kairės: V. Kleiza, dr. E. Lenkauskas, V. Volertas, prezidiumo pirm. Vytautas Kamantas ir dr. A. Razma.

ji paskirtų savo ryšininką, kuris dalyvautų PLB valdybos posėdžiuose ir savo keliu informuotų VLIKą.

ALTa dirba naudinga darbą Lietuvos laisvinimo byloje, ypač savo organizacijos veiklos pradžioje. Praėjusiais keliais metais buvo atsiradę didelės įtampos tarp ALTo valdybos ir JAV Lietuvių Bendruomenės, daugiausia dėl vadovybėse esančių asmenų nuomonių skirtumų. Tokia padėtis neigiamai veikė lietuvišką visuomenę. Todėl mums yra labai malonu, kad 1978 birželio 18 Rochesteryje įvykusiame ALTo ir JAV LB atstovų pasitarime buvo pasiekta naudingų susitarimų, liečiančių laisvinimo veiklos derinimą ir JAV LB su ALTa glaudų bendradarbiavimą. AL-Tai pasitarime atstovavo dr. Leonas Kriaučeliūnas ir dr. Jonas Valaitis, o JAV LB — Algimantas Gečys ir Algimantas Gureckas. Tuos susitarimus JAV LB Krašto valdyba vienbalsiai patvirtino 1978 liepos 2 posėdyje. Tikimasi, kad ir ALTo valdyba juos patvirtins.

— Pagrindiniai Lietuvių Bendruomenės uždaviniai yra lituanistinis švietimas ir kultūrinė veikla. Kokie planai šiose srityse?

— PLB konstitucijoje pasakyta, kad PLB valdyba vykdo PLB seimo nutarimus, derina pasaulio lietuvių švietimo, tautinės kultūros, socialinę, šalpinę, ekonominę ir politinę veiklą, tuo reikalu bendradarbiaudama su kitais lietuvių veiksniais. Tad pagrindinių uždavinių yra daugiau negu du, paminėti Jūsų klausime.

Šiais laikais visų laisvojo pasaulio lietuvių o tuo pačiu ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės, pagrindinis tikslas yra padėti lietuvių tautai atgauti laisvę ir valstybinę Lietuvos

The Presidium of the Council of the Lithuanian Community U.S.A. in session at New York, 1973. V. Volertas, president [center] and V. Kamantas [2nd from right].

L. Tamošaičio nuotr.

nepriklausomybę. Šio tikslo siekdami ypatingą mūsų dėmesį skirsime lituanistiniam švietimui ir lietuviškai kultūrai.

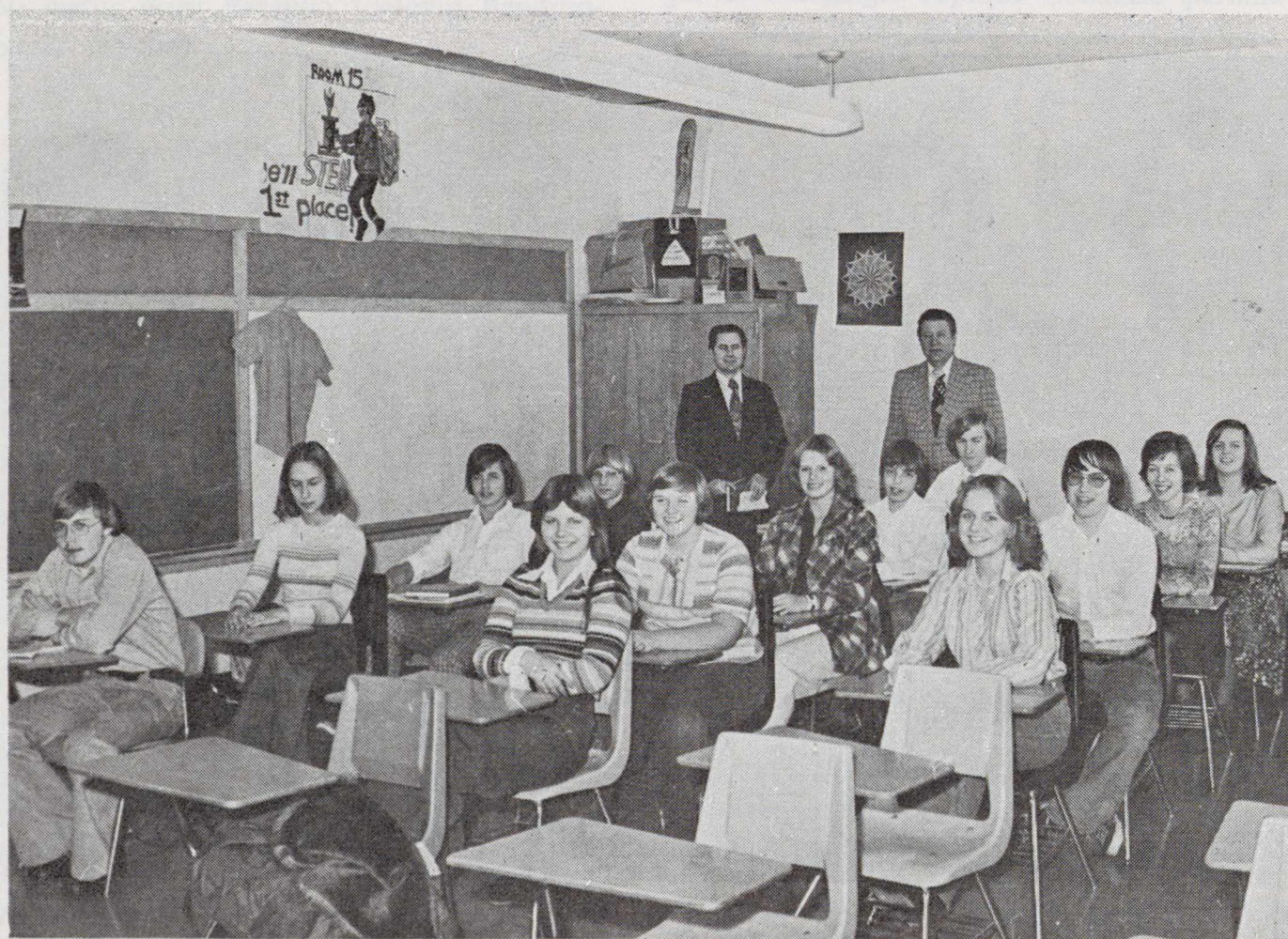
Stiprinsim švietimo darbus Pietų Amerikoje, Europoje ir Australijoje. Rūpinsimės mokytojų paruošimu, mokslo priemonėmis ir naujų mokyklų steigimu.

Kultūrinėje srityje norime suorganizuoti dažnesnes lietuvių kultūrininkų keliones iš JAV ir Kanados į Europą, Pietų Ameriką ir Australiją, o taip pat kviesti tų kraštų kultūrininkus į Šiaurės Ameriką. Didelis mūsų rūpestis ir darbas bus įgyvendinti dr. prof. Rimvydo Šilbajorio viziją, gana gražiai ir vaizdžiai pateiktą PLB seime Toronte, būtent įkurti lietuvišką katedrą viename Šiaurės Amerikos universitete.

— Koks yra Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pajėgumas, kiek yra narių ir kokiuose kraštuose ji veikia?

— Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pajėgumą pademonstravo neseniai Toronte įvykusios Pasaulio Lietuvių Dienos, sutraukusios tūkstantines mases lietuvių.

VLIKo 1949 birželio 14 paskelbtos Lietuvių Chartos pačiame pirmajame punkte yra pasakyta, kad "pasaulyje pasklidę lietuviai sudaro vieningą Pasaulio Lietuvių Bendruomenę", ir PLB konstitucijos pirmas punktas pakartoja, kad "Pasaulio Lietuvių Bendruomenę sudaro visi pasaulyje gyvenantys lietuviai". Kiek yra pasaulyje pasklidusių lietuvių, tikrų duomenų nėra, tik spėjama, kad galėtų būti daugiau negu pusė milijono, o gal ir milijonas.

Mokyklos direktorius V. Kamantas su mokytoju M. Nagiu vienoje Lemont's Maironio lituanistinės mokyklos klasėje 1976.
V. Jasinevičiaus nuotr.

Susipratusių ir susiorganizavusių lietuvių yra žymiai mažiau. Jais ir remiasi visa lietuviška veikla ir PLB darbai.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės šeimoje yra šie kraštai:

Argentina, Australija, Austrija, Belgija, Brazilija, Didžioji Britanija, Italija, JAV, Kanada, Kolumbija, Naujoji Zelandija, Prancūzija, Šveicarija, Švedija, Urugvajus, Venecuela ir Vakarų Vokietija.

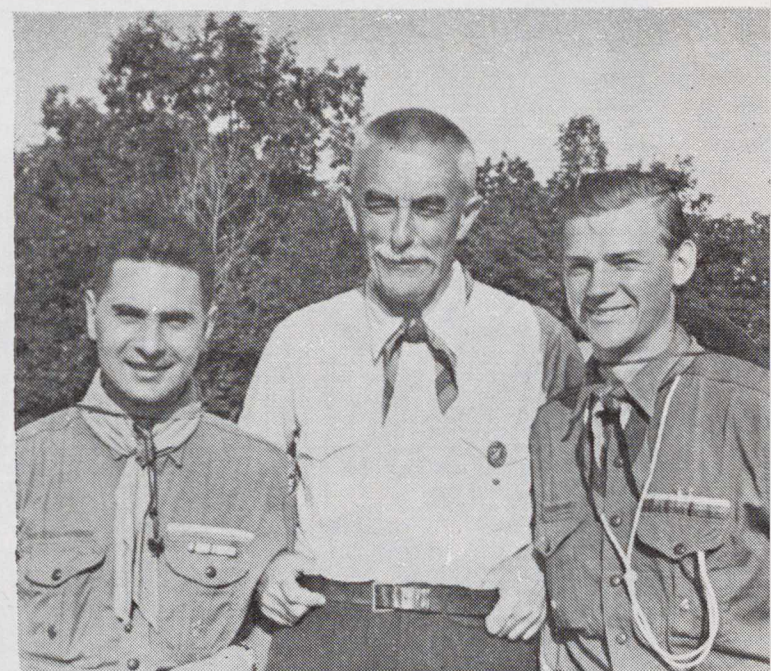
— PLB valdyba leidžia "Pasaulio Lietuvių". Kokie ateities planai dėl jo leidimo ir linijos?

— PLB seimas Toronte ypatingai vertino "Pasaulio Lietuvių" ir ragino naują valdybą dažninti jo leidimą. Tą nutarimą vykdysime ir sekančiais metais išeis jau 12 "P. L." numerių (iki šiol buvo 10 per metus).

"Pasaulio Lietuvių" atsispindės visos PLB veikla ir jis bus atviras bei tolerantiškas skirtingų pažiūrų lietuviams. Norime ypatingą dėmesį skirti bendruomeninių idėjų skleidimui ir užjūrio kraštų informacijai. Jį redaguos Romas Sakadolskis ir Romas Kasparas, abu jauni, bet su geru žurnalistiniu patyrimu.

— Jungtinėse Amerikos Valstybėse reziduoja ir PLB valdyba ir JAV LB Krašto valdyba. Koks bus bendruomeninių darbų pasidalinimas?

— JAV Lietuvių Bendruomenės veiklą sprendžia JAV LB taryba. Tos tarybos nutarimus ir kitus JAV LB įstatų uždavinius vykdo, JAV Lietuvių Bendruomenei atstovauja ir santykius su PLB valdyba palaiko JAV LB

Akademikai skautai 1956 m. stovykloje. Iš kairės: V. Kamantas, prof. St. Kolupaila ir R. Minkūnas. V. Bacevičiaus nuotr.
A 1956 Jamboree of Scout leaders of the academy. Left to right: V. Kamantas, prof. St. Kolupaila and R. Minkunas.

Krašto valdyba. Tad bendruomeninius reikalus Jungtinėse Amerikos Valstybėse tvarko Krašto valdyba, kuriai pirmininkauja Algimantas Gečys.

PLB valdyba atstovauja visai Pasaulio Lietuvių Bendruomenės šeimai ir skatina bei derina atskirų kraštų Lietuvių Bendruomenių veiklą ir darbus, tačiau netvarko kurio nors vieno krašto reikalų.

Su JAV LB pirmininku Gečiu praeityje artimai dirbome ir nuoširdžiai bendradarbiavome, tad ir ateityje tą bendradarbiavimą tęsime ir stiprinsime. JAV Lietuvių Bendruomenės prašysime, kad ji, būdama didžiausia Bendruomenė PLB šeimoje, ir toliau visokiais būdais paremtų PLB valdybos darbus, ypatingai, kur tos pagalbos reikia kitiems kraštams.

— Kaip manote išbalansuoti visuomeninio darbo našumą šalia profesinių, šeimos ir kitokių įsipareigojimų?

— Praeityje dirbau visuomeninį darbą skautų organizacijoje, JAV LB institucijose, PLB valdyboje, Lietuvių Fonde ir kitose lietuvių bei amerikiečių organizacijose. Šiek tiek išmokau savo darbus ir laiką balansuoti. Žinoma, daugiausia kenčia ir kentės visa mūsų šeima, nes telefoniniai pasikalbėjimai, posėdžiai, dažni išvažiavimai ir laiškų rašymas vakarais iki vidurnakčių atima man visą laisvalaikį, kurį turėčiau praleisti su šeima. Atsiliepia tas ir profesiniam darbui, nes dažnai darbo metu pagalvoju ir planuoju PLB darbus.

Tačiau PLB darbas yra prasmingas ir labai reikalingas. Kas nors turi jį dirbti. Balansuosiu kaip mokėdamas ir po penkerių metų pasakysiu kaip sekėsi.

— Kokie Jūsų išpūdžiai iš Pasaulio Lietuvių Dienų ir PLB seimo Toronte?

Schoolmaster V. Kamantas attends the class of M. Nagys at Lemont's Lithuanistic High School in 1976.

— Pasaulio Lietuvių Dienos Toronte 1978 birželio paskutinę ir liepos pirmą savaitę pademonstravo laisvojo pasaulio lietuvių tautinę gyvybę, jėgą, masę bei vieningumą, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės organizacinį pajėgumą ir Kanados Lietuvių Bendruomenės draugiškumą bei sugebėjimus tokias dienas suruošti.

Dar niekad nebuvo tiek daug lietuvių susirinkę į vieną vietą iš Australijos, Pietų Amerikos, Europos ir Šiaurės Amerikos. Sportininkai, dainininkai, Bendruomenės darbuotojai, visuomenės veikėjai, žiūrovai ir svečiai, jaunimas ir vyresnieji perpildė Toronto miesto sales, viešbučius ir gatves. Visus užkrėtė gera nuotaika, entuziazmas ir pasiryžimas lietuviškus darbus dirbti. Pamatėme kaip Pasaulio Lietuvių Bendruomenės idėja yra tvirtai prigijusi lietuvių apgyventuose kraštuose, ir kad ji auga, plečiasi, didėja. Mūsų valdybos uždavinys bus ją dar daugiau plėsti ir stiprinti.

PLB seime Toronte dalyvavo atstovai iš trylikos kraštų. Ypatingai malonu buvo matyti jų tarpe daug jaunų susipratusių lietuvių, gimusių svetur, jau antros ar net trečios kartos, kurie su didele meile lietuviškiems reikalams aktyviai dalyvavo seimo posėdžiuose, diskusijose, komisijose. Tai jaunimo kongresų ir Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos darbų vaisiai. Jaunimo ir vyresniųjų aktyvus dalyvavimas ir bendradarbiavimas PLB seime prodė visiems, kaip stipri ir pajėgi yra Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir kad ji ateityje turės daug gabių, gerų ir patriotiškai nusiteikusių darbininkų bei vadovų. Tautinė gyvybė mummyse ilgai išliks.

Žodžiu, išpūdžiai iš Pasaulio Lietuvių Dienų yra labai geri.

Lietuvių Fondo Tarybos posėdis 1974.XII. 8, Jaunimo Centre. Iš k.: inž. V. Kamantas, S. Rauckinas, S. Baras, P. Kilius, inž. V. Kutkus, M. Lenkauskienė, dr. J. Valaitis, dr. A. Razma, A. Rėklaitis, K. Ambrozaitis, K. Barzdukas ir P. Želvys.

At the Council meeting of the Lithuanian ["Million Dollar"] Foundation in Chicago, December, 1974. V. Kamantas first from left.

Nuotrauka P. Maletos

Baigiant pasikalbėjimą, manome, kad skaičiuotojams būtų įdomu sužinoti, kas sudaro naująją PLB valdybą. Tad dar paklausiau:

— **Kas bus Jūsų padėjėjai ir patarėjai ir kokios jų pareigos?**

— PLB valdybos darbą pradėjome kartu dešimt bendradarbių, pasidalinę įvairiomis darbo sritimis, vienas su kitu palaikydami beveik kasdieninį ryšį ir dažnai pasitardami.

Vyriausiasis amžiumi (gimęs 1912.VIII.6 Lietuvoje) ir su dideliu visuomeninio bei spaudos darbo patyrimu yra protokolų sekretorius **Antanas Juodvalkis**. Su juo aptariame visus pagrindinius mūsų valdybos reikalus. Jis rašo protokolus, formuoja valdybos nutarimus,

informuoja spaudą apie PLB valdybos posėdžius, atstovauja PLB valdybai visokiuose pasitarimuose su kitomis institucijomis. A. Juodvalkis yra Korp! Neo-Lithuania ir Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos narys bei pareigūnas, Lietuvių Fondo valdybos narys ir eilės lietuviškų organizacijų darbuotojas.

Jauniausia amžiumi (gimusi 1953.I.17 Los Angeles, JAV) yra mūsų valdybos susirašinėjimo sekretorė **Daina Kojelytė**.

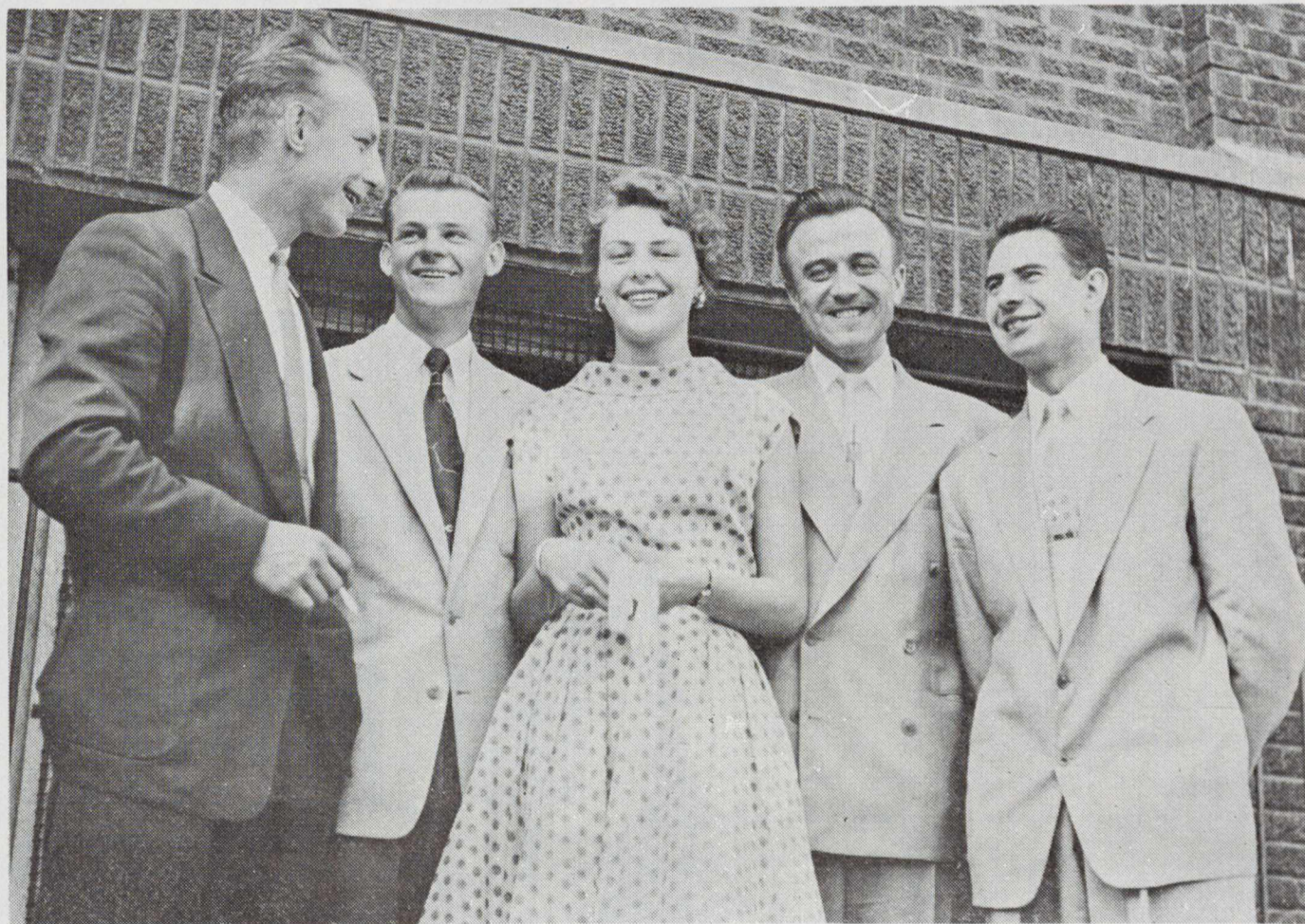
Ji veda PLB valdybos susirašinėjimą, talkina kitiems PLB valdybos nariams, palaiko ryšį su Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga ir pan. D. Kojelytė turi kelis magistro laipsnius, yra veikli ateitininkė, Ateitininkų Federacijos valdybos narė, dirba "Ateities" žurnalo redakciniame kolektyve.

Kitas jaunas amžiumi (gimęs 1952.V.14 Chicagoje, JAV), bet su geru visuomeniniu patyrimu yra vicepirmininkas **Saulius Kuprys**.

Jis rūpinasi specialiais PLB darbais, kaip PLB politinės akcijos reikalais, kitataučių informacija ir t. t. S. Kuprys turi ekonomijos mokslo bakalaurą, netrukus baigs teisės studijas, yra veiklus ateitininkas, "Ateities" žurnalo redakcijos kolektyvo narys, dirba Lietuvių Fondo, Lietuvių Katalikų Susivienijimo ir Lietuvių Katalikų Federacijos valdybose, yra Amerikos Lietuvių Tarybos narys.

Šiais metais didžiausia darbo našta tenka mūsų energingam valdybos vicepirmininkui **dr. Algiiui Pauliui**, kuris yra Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso finansų komisijos pirmininkas.

Dr. A. Paulius (gimęs 1935.IV.8 Lietuvoje) filosofijos mokslus baigė JAV, o medicinos daktaro laipsnį įsigijęs Heidelberge, Vakarų Vokietijoje. Yra aktyvus skautas, Korp! Vytis filisteris, priklauso Fraternitas Lituanica, Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungai ir kt., buvęs Illinois valstybės Lietuvių Gydytojų Draugijos pirmininkas.

Clevelando studentų skyriaus valdyba 1954 m. Iš k.: V. Juodvalkis, R. Minkūnas, N. Vedegytė-Palubinskienė, J. Kazlauskas ir V. Kamantas.

As board member of a Lithuanian academic student society in Cleveland, 1954. [1st from right].

Foto V. Valaičio

Naujai išrinkta PLB valdyba 1978 m. po pareigų pasiskirstymo. — Sėdi iš k: vykd. vicepirm. Vaclovas Kleiza, Daina Kojelytė ir PLB pirmininkas Vytautas Kamantas. Stovi iš k.: Antanas Juodvalkis, Romas Sakadolskis, kun. Antanas Saulaitis, Mečys Šilkaitis, dr. Algis Paulius ir Saulius Kuprys. (Nuotraukoje trūksta PL Jaunimo S-gos pirm. Gabijos Juozapavičiūtės).

Members of the New Executive Board of the World Lithuanian Community, elected during the 5th convention of the organization, held in Toronto in July, 1978. Chairman V. Kamantas is third from left.

Jono Kuprio nuotr.

Svarbią PLB informacijos sritį tvarko vicepirmininkas **Romas Sakadolskis**. Jo pagrindinis rūpestis yra informacijos skleidimas už Šiaurės Amerikos ribų esantiems kraštams.

R. Sakadolskis gimė 1947.V.31 Fuldoje, Vakarų Vokietijoje. Baigęs radijo-televizijos-filmo sritį bakalauro laipsniu, yra "Amerikos Balso" korespondentas, įvairių organizacijų narys, spaudos bendradarbis. Daug patyrimo įsigijęs kaip I-jo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso reikalų vedėjas, II-jo PLJ Kongreso komiteto pirmininkas ir III-jo PLJK informacijos tarnybos vedėjas. Dirbo JAV LB apylinkėje ir taryboje.

Švietimo sritį tvarko didelis lituanistinio švietimo darbininkas idealistas jėzuitas kun. **Antanas Saulaitis**, mūsų PLB valdybos vicepirmininkas. Visos PLB valdybos ypatingas dėmesys ir didelė dalis lėšų bus skiriama lituanistinio švietimo reikalams užjūrio kraštuose.

A. Saulaitis gimė 1939.V.28 Lietuvoje, mokslus baigęs magistro laipsniais chemijoje ir filosofijoje. Yra Jaunimo Centro Chicagoje direktorius, skautas, skautininkas, Korp! Vytis filisteris, labai daug su jaunimu dirbęs lituanistinėse mokyklose JAV ir Brazilijoje, skautų stovyklose. Buvęs I-jo ir II-jo Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresų stovyklų vedėjas ir III-jo PLJ Kongreso komiteto pirmininkas, pirmasis Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkas. Lietuviškos spaudos bendradarbis ir kelių žurnalų redaktorius, kelių jauni-

mo auklėjimo knygų autorius, kapelionauja lietuvių organizacijose ir stovyklose.

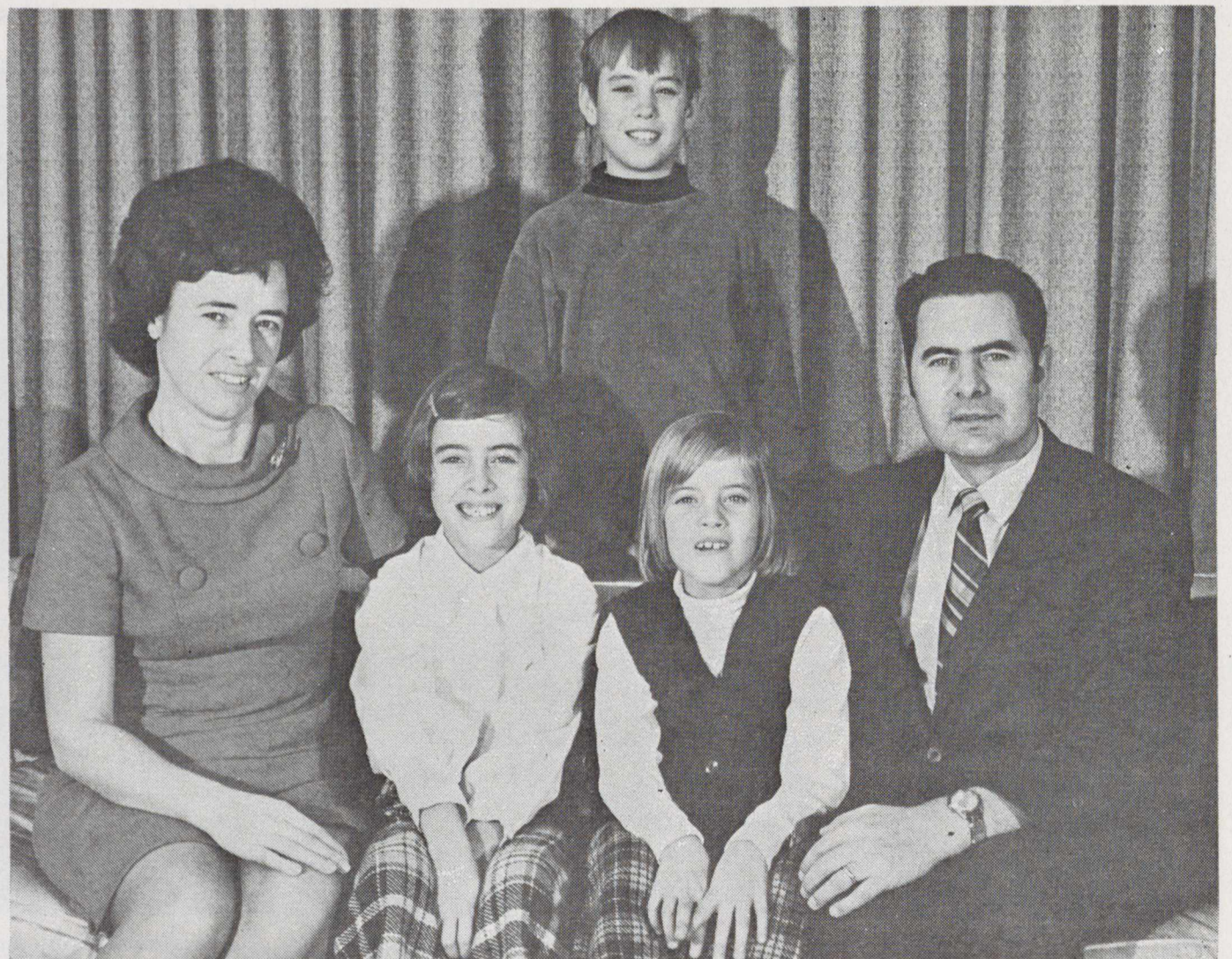
Turime pareigingą, plačių polėkių ir patyrusį išdininką **Mečį Šilkaitį**. Su juo aptariame daugelį PLB valdybos planų ir darbų, nes nuo turimų lėšų priklauso, kiek planų galime įgyvendinti. Šalia savo išdininko pareigų PLB valdyboje, M. Šilkaitis yra ir IV-jo Pa-

saulio Lietuvių Jaunimo Kongreso finansų komisijos išdininkas.

M. Šilkaitis gimė 1922.II.27 Lietuvoje ir Vytauto Didžiojo Universitete baigė elektros technikos mokslus. Yra darbštus ateitininkas, Chicagos Sendraugių Ateitininkų valdybos pirmininkas, priklauso eilei lietuviškų organizacijų, buvęs Ateitininkų Kongreso Finansų Komisijos pirmininkas. Vienas iš Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjungos steigėjų ir buvęs generalinis sekretorius.

PLB valdybos vykdomasis vicepirmininkas yra **Vaclovas Kleiza**. Su juo mudu kasdien pasikalbame ir visos PLB valdybos veiklą bei darbus koordinuojame. Mudviem tenka atstovauti PLB valdybai, palaikyti ryšius su Lietuvos diplomatine tarnyba, VLIKu, kraštų bendruomenių pirmininkais, kitomis lietuvių institucijomis bei organizacijomis. Abu rūpinamės kultūrinio ir politinio PLB darbo planavimu bei visokiais valdybos reikalais.

V. Kleiza gimė 1933.II.18 Lietuvoje, studijas baigė socialinių mokslų magistro laipsniu. Veiklus ateitininkas, yra Ateitininkų Federacijos generalinis sekretorius, buvęs Moksleivių Ateitininkų ir Studentų Ateitininkų Sąjungos valdybose, Ateitininkų Šalpos Fondo pirmininkas, I-jo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso komiteto vicepirmininkas. Kleiza priklauso Lietuvių Fondui, buvo LF Pelno Skirstymo komisijos narys. Daug dirbo JAV LB kaip Krašto valdybos vicepirmininkas jaunimo reikalams, buvo JAV LB tarybų narys ir prezidiumo sekretorius, III-sios Tautinių Šokių Šventės komiteto vicepirmininkas, I-jo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimo sekretorius, PLB kontrolės

V. Kamantas su šeima 1968 m.: žmona Aldona, dukrelės Rasa ir Daina ir sūnus Rimas.

V. Kauliaus nuotr.

Viktoras Kamantas and his family in 1958. Wife Aldona, daughters Rasa and Daina, and son Rimas.

PASAULIO LIETUVIŲ SUAŽIAVIMAI TORONTE

Šią vasarą, nuo birželio 27 d. iki liepos 4 d. Toronte, Kanadoje, įvyko gausūs lietuvių suvažiavimai: sporto žaidynės, mokytojų studijos, dainų šventė, PLB seimas.

Įvairių rūšių sporto žaidynes tvarkė žaidynių komitetas, kuriam pirmininkavo P. Perneckis. Varžybose dalyvavo Australijos, Bostono, Chicagos, New Yorko, Toronto, Los Angeles ir k. sporto vienetai. Labiausiai pasižymėjo keturios Neris komandos iš Chicagos. Neris vyrų krepšinio komanda, nugalėjusi Bostono komandą, tapo Pasaulio lietuvių žaidynių meisteriu. Neris jaunių krepšinio komanda žaidynėse Toronte laimėjo I-ą vietą. Vyrų tinklinio komanda "Neris" Pasaulio žaidynėse laimėjo aukso medalius, o jaunučių komanda laimėjo IV-tą vietą.

Be įvairių komandų, dalyvavo įvairių šakų pavieniai sportininkai: plaukikai, bėgikai, šokikai ir k. Ir Los Angeles jaunimas parsivežė kelis aukso, sidabro medalius.

Didžiausias įvykis buvo dainų šventė, liepos 2d. Maple Leaf Gardens, kur dainavo 1400 choristų su 43 choralais iš viso pasaulio. Į Dainų šventę atsilankė apie 14000 lietuvių. Šventėje dalyvavo Ontario provincijos gubernatorė P. McGibben. Dainų šventę atidarė J. Simanavičius ir buvo sudainuota "Iš visų kraštų", diriguojant St. Gailevičiui (Daugiau

J. R. Simanavičius, PLD organizacinio komiteto, V Dainų šventės ir KLB Krašto valdybos pirmininkas, taria žodį atidarant PLB seimą.

J. R. Simanavičius, chairman of the organizing committee and president of the Lithuanian Community of Canada, speaks at the opening of the World Lithuanian Convention and musical festivities in Toronto, July 1978.

Pokalbis su V. Kamantu . . .

(Atkelta iš 5 psl.)

komisijos pirmininkas. Bendradarbiauja lietuvių spaudoje.

Suminėjau bendradarbius, jų pareigas ir patirtį visuomeniniame bei bendruomeniniame darbe. Į mūsų PLB valdybą pagal PLB seimo Toronte nutarimą turime kooptuoti vieną narį sporto reikalams. Po to galime dar kooptuoti, reikalui esant, du kitus narius. Tad ateityje mūsų PLB valdyba gali padidėti dar keliais bendradarbiais.

Patarėjų turime daug ir juos visus išvardinti reikėtų ilgo sąrašo. Daugiausia jie yra pagrindinės lietuviškos spaudos redaktoriai, lietuvių institucijų vadovai ir darbuotojai, ateitininkų ir skautų organizacijų žmonės, JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenių pareigūnai ir darbininkai, Jaunimo Sąjungos žmonės, kultūrininkai, švietimo žinovai, lietuvių visuomenės veikėjai ir mūsų pažįstami bei draugai. Su jais pasitariame, nuomonių išsklausome, nes norime gerai jausti lietuviškos visuomenės nuotaikas.

Naujoji PLB valdyba dirbsime visiems ir su visais, siekdami tautinės gyvybės išlaikymo Pasaulio Lietuvių Bendruomenėje, kad galėtume padėti lietuvių tautai atgauti laisvę ir valstybinę Lietuvos nepriklausomybę.

— Ačiū už malonų pokalbį ir informacijas.

Juozas Prunskis

apie Dainų šventę skaitykite A. Šimkaus straipsnį 3 psl. Foto nuotraukos viduriniuose puslapiuose ir užpakaliniame viršelyje.)

Dainų šventės viršūnė buvo solistės Ginos Čapkauskienės (kartu su choru) padainuota "Mano protėvių žemė" (muzika Br. Budriūno, žodžiai Bern. Brazdžionio).

Buvo trūkumų, buvo nesusipratimų, bet Dainų šventė paliko gražų įspūdį. Daug darbo įdėta, daug pastangų, pasiryžimo ir išlaidų.

Po Dainų šventės įvyko pokylis, kuriame dalyvavo 2000 asmenų (Kurgi aš galėjau surasti savo draugus tarp tiek daug asmenų!) Pokylį pradėjo dr. J. Sungaila ir pavedė jį praveisti Vilniaus karnavalo karalaitėi Vidai Jovaitėi. Maldą sukalbėjo vysk. A. Deksnys. Kanados valdžios atstovas pabrėžė pluralistinės kultūros reikšmę ir valdžios pastangas jas išlaikyti (Kanados valdžia skyrė Dainų šventės išlaidoms \$27,000).

Liepos mėn. 1-4 d. d. įvyko Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas, į kurį suvažiavo iš 12 valstybių 106 atstovai bei centro valdybos asmenys. Buvo padaryti veiklos pranešimai, suplanuota ateities veikla, priimta rezoliucijos. Sekantiems penkiems metams į PLB valdybą išrinkti šie asmenys:

Vytautas Kamantas (84 balsais), kun. Antanas Saulaitis, SJ (84 b.), Algis Paulius (84), Vaclovas Kleiza (83), Romas Sakadols-

Solistė Gina Čapkauskienė ir dir. Br. Budriūnas sėkmingai atlikto dainos "Mano protėvių žemė".

During Toronto festivities, composer Br. Budriūnas conducted the performance of the cantata "Land of My Forefathers." The music was set to the lyrics of poet B. Brazdžionis. The soloist was Gina Čapkauskas.

kis (82), Daina Kojelytė (81), Saulius Kuprys (80), Mečys Šilkaitis (74) ir Antanas Juodvalkis (71). Kiti gavo mažiau balsų ir liko kandidatais.

Į Garbės teismą išrinkti: J. Sungaila (81), Čiuplinskas (67), Skrinška (57), P. Vileišis (49) ir Br. Nemickas (43). Kandidatais liko: Šernas (43) ir J. Genys (39).

Reikia paminėti ta pačia proga vykusius įvairius suvažiavimus, kaip mokytojų, šaulių, Tautos Fondo ir k. Taip pat vyko meno parodos.

Sekmadienį, liepos 1 d. Anapilio sodyboje, Šv. Jono kapiniu aikštėje, įvyko iškilmingos pamaldos, Šv. Mišias atnašavo vysk. V. Brizgys, vysk. A. Deksnys ir 19 kunigų. Pamaldose dalyvavo apie 5000 lietuvių. Buvo giedamos lietuviškos komp. A. Mikulskio mišios, kurioms dirigavo pats kompozitorius, ir jas atliko Čiurlionio ansamblis, palydimas kanklių muzikos.

STUDIJŲ SAVAIČIŲ PRASMĖ TREMTYJE

Prof. dr. Antano Maceinos, studijų savaičių pradininko, sveikinimo žodis jubiliejinei studijų savaitei Europoje š. m. liepos 16-23 Freisinge, Vokietijoje.

Brangūs Bičiuliai,

Kas yra šios 25-kios studijų savaitės, kurių sukakčiai minėti čia susirinkome? Matuojant jas laiko mastu, tai trumputis metas net ir asmens amžiaus eigoje, o istorijos vyksme tai tik akimirka. Tačiau mūsų studijų savaitės vyko ir tebevyksta ne asmens ir ne istorijos, o tremties akiratyje. Šis gi akiratis nušviečia jas ypatinga šviesa ir teikia joms ypatingos prasmės.

Susirinkę 25-ai studijų savaitei, tuo pačiu susirinkome pasididžiuoti savo ištverme. Kai 1953 metais Tiubingene tokioms savaitėms ryžomės, buvo dar labai neaišku, ar ši ryžta tesėsime. Net ir vėliau ne syki būdavo kalbama, ar neatėjęs laikas liautis rinkusis. Bet mes nesiliovėme; mes rinkomės ir toliau, rinkomės kasmet, rinkomės vis didėjančiu skaičiumi. Ir šiandien džiaugiamės šimtmečio ketvirčiu, vainikuojančiu mūsų susibūrimus.

Ši ištvermė meta šviesos visai dabartinei būsų būklei: tremtinys pavargsta būti tremtiniu ir mėgina virsti čiabuviu. Jis neištesis. Užtat savomis studijų savaitėmis mes skelbėme ir tebeskelbiame kova šiam nuovargiui. Mes skatiname visus ištverti būti tremtiniais. Nes neištėsėti būti tremtiniu reiškia žluoti. Ir čia kaip tik slėpi pati gilausia studijų savaičių prasmė. Gera yra susitikti; gera pasibičiuliuoti septynetą dieną; gera pasiklaudyti paskaitų, turtėjant žiniomis bei išpuodžiais. Tačiau ne tai sudaro tikrąją šiu susitikimų bei pašnekesių prasmę. Tai, kad ištverime tokiems susitikimams jau 25-ri metai; kad nesiliaujame vis rinktis ir rinktis; ši ištvermė, šis atkaklumas, ši drąsa nepavargti — štai kas įprasmina mūsų savaites pačiu esmingiausiu būdu. Mūsų studijų savaitės yra ženklas, kad esame

gyvi kaip tremtiniai. Jos yra didis prasmuo, kaip kad kiekvienas pavasario diegas yra pražiemojusios gyvybės prasmuo.

Tuo pačiu studijų savaitės virsta tremtiniškojo mūsų nusiteikimo bandymu. Kiekvienais anais 25-riais metais mes tarsi laikėme egzaminus: ar esame verti tremties. Nes tremties galima būti ir nevertam. Tremtis nėra tik mus ištikęs viršinis likimas. Tremtis yra ir mūsų pačių vidinis apsisprendimas. Ir štai, paversti viršinį likimą vidiniu apsisprendimu reiškia tapti vertu tremties. Tuo tarpu bėgti nuo mus ištikusio likimo į čiabuvio gyvenimą reiškia tremtį išduoti. Tokių bėglių turime jau nemaža: tremties išdavikų skaičius auga. Ne vienas anų egzaminų neišlaiko ir skelbiasi esąs nebe tremtinys: esą jo niekas netrėmęs, esą jis gimęs "čia", todėl esąs čiabuvis, tarsi gimti laive reikštų jau gimti jū-

rininku. Užtat visus šiuos 25-rius metus mūsų studijų savaitės ir stengėsi ugdyti sąmonę, kad gimti svetur kaip tik ir reiškia gimti tremtiniu. Tai dvi pačia savo esme susijusios ir todėl neperskiriamos sąvokos. Ir kol įstengiamo studijų savaites suorganizuoti, tol įstengiamo ugdyti ir šią sąmonę. Tai didelis bei lemtingas bandymas. Atlaikę jį 25-rius metus, tikimės jį atlaikysią ir toliau, kol tėvynės laisvė panaikins pačią tremtį.

Šiuo ryžtu yra pagrįsta mūsų viltis teikti įnašą krašto laisvei. Tremtis įprasmina ne asmeniniu mūsų įsikūrimu, bet tuo, kiek asmeninis įsikūrimas virsta indėliu į tėvynės kultūrą. O tokiu indėliu jis virsta tada, kai mūsų darbo vaisiai išglaudžia į tautinės kultūros kūrybą kaip nepavaduojama jos dalis. Kas lieka šalia tautinės kultūros, yra pelai,

Naujausioje Lietuvių šventovėje — Mississaugoje, Kanadoje. Vysk. V. Brizgys iškilmingų šventinimo mišių metu priima aukas iš Anapilio Moterų būrelio pirmininkės S. Aušrotienės.
Nuotr. O. Burzdaus

Consecration of a new Lithuanian sanctuary in Mississauga, Canada. Officiating bishop V. Brizgys receives donations from the chairman of the Anapolis' Women's Circle.

Europos lietuvių studijų savaitės šiais metais rengėjai — iš k.: J. Norkaitis, V. Natkevičius, A. Grininė ir dr. K. J. Čeginskas.

Foto U. Kazokaitės

The 25th Annual European Week of Lithuanian Studies took place at Freising, West Germany, during the week of July 16 through 23rd, 1978, at the residence of Cardinal Doepfner. Shown are the members of the organizing committee.

LIETUVIAI ŽILOJ SENOVĖJ

Šiais laikais aktualu ieškoti savo kilmės šaknų. Gal tas motyvas ir paskatino autorių J. Venclovą imtis šios temos, kurią jis dideliu kruopštumu, pasiremdamas daugelio mokslininkų veikalais, kritiškai peržvelgia ir, laikydamasis mokslinio objektyvumo, padaro reikalingas išvadas.

Pirmiausia aiškinama Lietuvos vardo kilmė, prieinant išvados, kad šis vardas yra kilęs iš laisvės deivės — Lietuva. Toliau, remdamasis istoriniais ir archeologiniais šaltiniais, autorius stengias nustatyti laiką, kada lietuvių kiltys apsigyveno prie Baltijos jūros. Manoma, kad tai buvę tarp antrojo ir trečiojo tūkstančio prieš Kristų. Lietuviai savojoj žemėj yra pirminiai gyventojai (aborigenai); jie seniausia indoeuropiečių šaka, reprezentantai pirminės arijų šeimos.

Autorius taip pat stengiasi nustatyti lietuvių gyvenamuosius plotus senovėje. Vakaruose jų gyvenvietės rėmėsi Vyslos žemupiu ir Baltijos jūra iki Finų įlankos; pietuose nusišė iki Pripetės ir Būgo upių; rytuose siekė Dauguvos, Volgos, Okos ir Dniepro aukštupius; šiaurėje — manoma lietuvių gyvenus net dabartinėje suomių teritorijoje.

Paliečiamas lietuvių susiskirstymas į pagrindines šakas: suduvius arba jotvingius, prū-

neverti nei tremties, nei tėvynės. Jeigu tad turime vilties, jog tauta taps laisva, tai šią viltį galime puoselėti ne sudėję rankas, o tik kurdami, vadinasi, pratęsdami tautinę kultūrą už tėvynės sienų, kadangi kultūra sienų nepažįsta ir jokiose sienose neišsitenka. Dėl to mūsų studijų savaitės ir būdavo vis dvižvilgės: jos žvelgė ir į tremtį ir į tėvynę, kad šias dvi plotmes sujungtų į vieną vienintelę kultūrinę plotmę. Nes tik kultūrinė plotmė tegali išgelbėti mus nuo pavojaus virsti čiabuviais ir tuo būdu žlugti tautai. Po 25-rių metų tai yra pasidarę ypatingai aišku.

Kas tad, malonūs Bičiuliai, yra buvusios mūsų studijų savaitės? — Jos yra buvusios mūsų **ištvermė**, mūsų tremtiniškos sąmonės bandymas ir mūsų vilties **gairė**. Jomis liudijome savo ryžtą likti tremtiniais iš kartos į kartą, neskaičiuodami, kiek kartų praeis; jomis skatinome kūrybinę sąmonę svetur, nežiūrėdami, kur ir kada kas yra gimęs; jomis jungėmės į kultūrinius žygius tėvynėje, nepaisydami šio jungimosi sunkenybių bei kliūčių. Tai ir buvo pati tikroji bei gilioji mūsų studijų savaitės prasmė.

Telieka ši prasmė gyva, aiški ir reikli visų tolimesniųjų metų eigoje! Tai giliausias mano linkėjimas šią didžios sukakties dieną.

Jūsų

Antanas Maceina

PATAISYMAS

LD birželio mėn. numeryje, psl. 4, dailininko A. Plioplio kūrinio "Veidrodis tarpduris" klišė per metrompažo neapsižiūrėjimą patalpinta atvirkščiai (aukštyn pastatymo dalimi). Dailininką atsiprašome. — Leidėjas

Vytenis M. Vasyliūnas, muzikas ir matematikos profesorius, atlikęs programą Europos lietuvių studijų savaitės metu.

Foto K. Daugėla

Prof. Vytenis M. Vasyliūnas from the U.S.A., also a virtuoso pianist and organist, performed during the 25th Annual European Week of Lithuanian Studies, which was attended by guests from several continents.

sus arba prūtenus, centrinius lietuvius, letgalius bei letus. Tragiškas istorinis letgalių, gyvenusių dešiniame Dauguvos krante, atskyrimas, užkariavus juos vokiečių ordinui, davė pagrindą susiformuoti atskirai latvių tautai.

Nagrinėjant šią temą, paliečiami lietuvių santykiai su gudais bei krivyčiais. Nors dėl vartojamos kalbos jie daugiau laikomi slavų tauta, tačiau, autoriaus surinktais duomenimis, kraujo grupių struktūra jie visai nepanašūs į slavus. Antropologinėms savybėms jie yra artimesni lietuviams negu rusams. Manoma, kad tai buvusi paskira lietuvių tautos kiltis, tik dėl susidėjusių nepalankių aplinkybių suslavėjusi.

Pačias šiaurines lietuvių kilčių žemes pirmaisiais šios eros amžiais užėmė finai. Čia susiformavo suomių tauta. Suomių kalboje randama daug lietuviškų žodžių. Taip pat daugely liaudies dainų melodijose randama panašumo, ir net gyventojų papročiuose. Visa tai rodo apie turėtus šių dviejų tautų artimus ryšius. Panašiai yra ir su estais.

Skyriuje, kuriame aptariamas lietuvių būdas, autorius randa šias gerias savybes: humaniškumas, ramumas, religingumas, dorumas, švelnumas, blaivumas, paprastumas, sąžiningumas, jautrumas, vaišingumas, narsumas, tėvynės meilė, atsparumas, sumanumas, darbštumas, taupumas, išradingumas, drausmingumas, kantrumas, savęs gerbimas, ištikimumas, linkimas į fatalizmą, poetiškumas. Iš neigiamų bruožų paminėtini: ilgas galvojimas, neapsisprendimas, vėlavimasis, savim nepasitikėjimas.

Senovės lietuvių visuomenės santvarka reikėsi patriarchaline forma. Manoma, kad lietuviškų kilčių gyvenamoj teritorijoj buvo susidariusios mažos valstybėlės, kurias jungė į federaciją vyriausias kunigas krivaitis. Taigi būta teokratinės valstybės bruožų.

Senovės lietuvių tikvba — paremta tvirtais moralės pagrindais, ypač pabrėžiama meile artimui ir tėvynei. Tai beveik prilygo Dekalogo nuostatams. Švietimas buvo dvasininku bei vaidin funkcija. Remiantis archeologiniais daviniais, senovėje lietuvių kultūra bei civilizacija buvo aukštesnė, negu kaimyninių tautų.

Lietuvių kalba yra paorindinė šaka indoeuropiečių kalbų, nuostabiai išlaikiusi senovines formas. Senosios liaudies dainos — brangus kultūrinis palikimas. Dainų melodijos siekia gilia senovę. Populiariausias muzikos instrumentas — kanklės. Tautiniai irminiai šokiai surišti su senąja religija. Manoma, kad ir tautiniai marai drabužiai yra išsilikę iš pirminio indoeuropiečių gyvenimo ir iš jų protėvynės laikų Tautosakoje, susikaunusioje per ilgus amžius, atsispindi tautos kūrybinė galia. Seniausias liaudies menas reiškėsi papuošalu gamyba, gintarinėm figūrėlėm, keramikos dirbiniais, medžio raižiniais.

Senųjų lietuvių papročiai — labai įvairūs, tipiški, išlaikė archaines formas. Lietuviškas vaišingumas buvo plačiai žinomas.

Čia paliečiamas ir ekonominis gyvenimas. Jau prieš 2000 metų lietuviai augino javus, gyvulius, turėjo ūkio trobesius. Bitininkystė, žuvininkystė taip pat buvo pragyvenimo šaltinis. Skani duona buvo kepta iš ežeruose augusių agarų. Prekyba gintaru buvo žinoma senovėje ir vyko su graikais ir finikiečiais,

vėliau su Romos imperija ir kitais Vak. Europos kraštais. Brangieji kailiai ir gyvuliai taip pat buvo prekybos objektas.

Šiai temai išgvildinti autorius panaudojo 266 šaltinius, apie 60 lietuvių kalboje, kitus anglų, vokiečių, lenkų, rusų ir kitomis k.

Pradžioje yra įdėtas žemėlapis — Lietuvių gyvenamas plotas žalvario amžiuje, sudarytas miškininko A. Beleškos. Gale trumpa anglų k. ištrauka, paaiškinanti apie lietuvių tautos kilmę ir kultūrinį paveldėjimą. Įvade autorius kukliai pasisako, kad surinkta medžiaga norėjęs pasidalinti su visuomene ir ypač tais, kurie ateity rašys plačiau apie tau-

tos senovę. Iš viso matyti, kad autorius rašydamas įdėjo daug triūso. Vieno dalyko skaitytojas gali pasigesti, tai turinio rodyklės.

I. Medziukas

“Lietuviai žilų senovė”, autorius J. Venclova. Išleido M. Morkūnas. 94 psl.

Solistė Lilija Šukytė, atlikusi dainų programą Europos lietuvių studijų savaitėje.

Foto Anne Kirschbach

* * *

The famous Lithuanian prima Liliya Šukyte appeared in concert at the 25th Annual European Week of Lithuanian Studies that this year was dedicated to commemorate the 60th anniversary of the Declaration of Lithuania's Independence on February 16, 1918, in Vilnius.

Alfonsas Tyruolis

EILĖRAŠČIAI

PIŪTIES METAS

Ant liepos mėnesio palaukių
Pabiro rytmečio rasa.
Aš, tavo buvusi jaunystė,
Dar pabėgėsiu ten basa.

Žydriųjų rugiagėlių pilna,
Ir raibsta, raibsta akys nuo
Ten beliepsnojančių aguonų,
Skaisčių kaip rubino akmuo.

O pilnos varpos linksta, svyra,
Tarytum jausdamos, kad ryt
Sugrįš tasai, kurs grūdą sėjo,
Gražiai jas žemėn suguldyt.

DEBESYS

ŠIVAKAR DEBESYS
KAIP BROLIAI,
KAIP BIČIULIAI,
ČIA APSILANKE
IŠ AMŽINYBĖS.

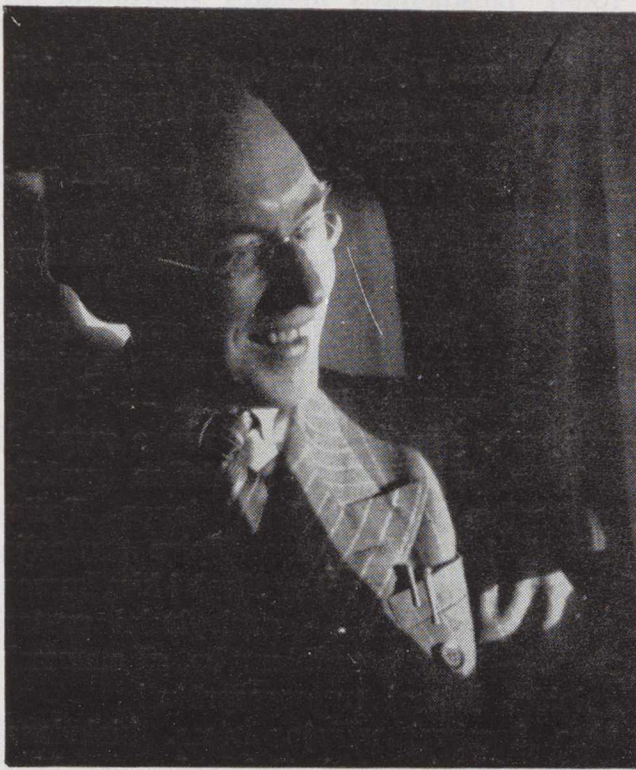
ŠALTAS,
VIENIŠAS KAPAS,
TOKIA TRAPI
PROJEKCIJA
Į AMŽINYBĖ.

NIEKAS NEATEIS,
NIEKAS NEAPVERKS,
TIK DEBESYS AUKŠTAI
SUSTOS IR PALINGUOS,
VALANDĖLĖ PALINGUOS
IR VĖL TOLIAU KELIAUS.

AKVARIUME

Prieš koki vėją,
prieš kokią audrą
reiks atsilaikyti?
Vėjas iš rytų
ir iš vakarų
lenkia ažuolą ir pušį,
lenkia mus, mano broli, sese.

O tenai žemai,
po odalisko stalaktitais,
skaidriam azūro vandeny,
laisvai plauko žuvys —
nei vėjo, nei audros.
Koks žavingas horizontas,
šventos ramybės pilnas.
Viešpatie, priartinki jį mums.

Alfonsas Tyruolis, poetas ir vertėjas; jo tikroji pavardė — A. Šešplaukis, germanistas, profesorius JAV universitete, rašęs literatūrinių studijų ir kritikų, neseniai suredagavęs Linkuvos gimnazijos monografiją.

— A. Tyruolis, pen name of Alfonsas Šešplaukis, poet, translator and professor.

TRYS POETAIRI MIRTIS

Šventam Asyžiečiui mirtis
Buvo kaip sesė, kuri
Tave pamyluoja, ir tu
Jos žymes veide jau turi.

Ir senasai Goethė sušuko
Pagautas ekstazės balsu,
Migloj ją lyg broli išvydęs:
Tave pasitikt pasiruošęs esu.

Tik paniekos žvilgsnį numetęs
Rilkė į ją prakalbėjo:
Ginkit ją nuo mano lovos,
Tą niekšę, tą niekadėją....

KRISTALINĖ DIENA

KRISTALINĖ DIENA
IR UPELY VANDUO
PAVASARĮ GIEDA.

BUVO UPĖS
TYROS IR SKAIDRIOS
IR SRUVO RAMIAI.

DABAR
JOS POŽEMY TEKA,
IR JŲ VARDU TU
NEBEŽINAI.

XXV-SIOS EUROPINĖS LIETUVIŠKŲJŲ STUDIJŲ SAVAITĖS P A R E I Š K I M A S

1978 liepos 16 - 23 dienomis Vak. Vokietijoje, Freisingo mieste, prie Miuncheno, Kardinolo Doepsnerio namuose, įvyko 25-ji europinė Lietuviškųjų studijų savaitė, kurioje dalyvavo įvairaus amžiaus, skirtingos visuomeninės padėties, įvairių pažiūrų anksčiau ir neseniai Lietuvą palikę lietuviai iš Anglijos, Austrijos, Belgijos, Italijos, Olandijos, Prancūzijos, Švedijos, Šveicarijos, Vakarų Vokietijos, o taip pat iš JAV-bių ir Australijos.

Šioje jubiliejinėje savaitėje, skirtoje pažymėti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 60-sias metines, mes klausėmės paskaitų, gilinomės į Lietuvos praeities ir dabarties klausimus, mūsų žvilgsnis lietė įvairias politinio, ekonominio, kultūrinio ir dvasinio gyvenimo sritis, susijusias su lietuvių tautos istoriniu likimu, dabartine laisvės kova ir ateities galimybėmis.

Sveikindami brolius ir seseris pavergtoje, bet nenugalėtoje tėvynėje Lietuvoje ir visas lietuviškai plakančias širdis plačiame pasaulyje, XXV-sios europinės Lietuviškųjų studijų savaitės dalyviai pakartojo savo išpareigojimą dirbti ir aukotis nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymui, kad būtų atitaisytos didžiulės skriaudos lietuvių tautai ir atstatytos visos jai priklausančios žmogiškos ir tautinės teisės, kad ji vėl galėtų džiaugtis pilnateise padėtimi laisvų pasaulio, pirmoje eilėje laisvos ir apsijungusios Europos, tautų šeimoje ir veiksmingai prisidėti prie visos žmonijos gerovės.

Tradicinėje Tėvynės valandėlėje XXV-sios europinės Lietuviškųjų studijų savaitės dalyviai drauge su Lietuvos Helsinkio grupės atstovu užsienyje Tomu Venclova prisiminė naujausią pavergėjų smurto auką — drąsų ir garbingą žmogaus ir tautos teisių gynėją Viktorą Petkų, pareiškė savo pasipiktinimą ir protestą drauge su visais dorais lietuviais ir pasaulio visuomene prieš nežmonišką ir savivališką sovietinio teismo nuosprendį. Mes reikalaujame Viktorą Petkų paleisti ir nekliudyti jam veikti Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos ir Helsinkio Baigiamojo akto dvasia.

Drauge reiškiamo gilią pagarbą nuteistajam ir visiems kitiems, kurie šiandien Sov. Sąjungos kalėjimuose ir lageriuose kenčia už teisingą Lietuvos reikalą. Mes niekad nepamiršom ir nepamiršim tokių vardų, kaip Petras Paulaitis, Klemensas Širvys, Jonas Matuzevičius, Algirdas Žyprė; kaip Nijolė Sadūnaitė, Ona Pranskūnaitė, Petras Cidzikas, Petras Plumpa, Sergejus Kovaliovas, Vladas Lapienis, Balys Gajauskas, o dabar ir Viktoras Petkus, kurie savo asmenine kančia gyvai įkūnija teisingus ir kilnius lietuvių tautos troškimus, atspindinčius "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikoje", "Aušroje" ir kituose pagrindinio leidiniuose. Jų įkvėpti mes atnaujiname savo ryžtą visomis mums prieinamomis priemonėmis tęsti jų kovą ir paveikti savo aplinkoje kitus, kad Lietuvos laisvės ir žmogaus teisių kovotojų pastangos duotų vis daugiau vaisių.

Broliai ir seserys, būkime išstvermingi ir tvirti mūsų tautos kankinių pavyzdžiu: su Dievo pagalba dirbkim, kovokime dėl Lietuvos!

SUDRUMSTA RAMYBĖ

Jokubas Pipiras, per savaitę dirbęs po dvylika valandų, nusprendė vieną sekmadienio priešpiečių pailsėti — absoliučiai nieko fizinio nedirbti, duoti nervams atsileisti. Juk iš tikro — žolė nupiauta, daržė, rodos, viskas apžiūrėta, o laistyti šiuo metu nėra jokios prasmės: pašėlusiai karšta, vanduo vistiek nugaruos, o dargi ir šutina. Žmona su vaikais išėjo į bažnyčią. Iš tikro ir jis sekmadieniai eina į bažnyčią, bet šandien taip jau patingėjo. Reikia juk ir namus saugoti — teisinosi žmonai, — ana ten kurioj tai vietoj, visiems išėjus į bažnyčią, išplėšė namus. — Taigi, norint visada galima rasti pasiteisinimą. Žmona priėmė vyro pasiteisinimą, tik mirkteldama kaire akim į dukterį, pridūrė: — bet kitą sekmadienį turėsi eiti.

— Aišku, aišku! — pritarė Pipiras, — galėsim pasikeisti....

Likęs vienas Pipiras pradėjo svarstyti: gal vis dėlto reikia peržiūrėti savaitės laikraščius, juk šiaip maža kada tėra laiko skaityti. Geriausia tam vieta — salionas.

Surinkęs visus laikraščius, Pipiras įėjo į salioną. Čia maloniai vėsu. Priešpiečių čia visada vėsu, nes didžiulis prie lango kiparisas užstoja saulę. Pipiras užtraukė lango užuolaidas. Kambarį pasidarė prieblanda, o tuo pačiu dar vėsiau atrodė. Juk jis greičiausiai rimtai neskaitys — gal peržiūrės paveikslus, paskaitys stambiausias antraštes. Gal užeis snaudulys....

Pipiras susikrovė ant mažo salioninio stalelio krūvą laikraščių, žurnalų. Pats atsisėdo į gilų fotelį, ant kelių pasidėjo pagalvėle. Tai atlikęs prisitraukė staliuką su visa spauda visai prie kelių — kad tik mažiau judesiu. Pasiėmė nuo viršaus pirmą laikraštį ir pasidėjo ant pagalvėlės. Ot, pagalvojo, tai poilsis — atleisti visus raumenis, tiesiog paskęsti ramioj aplinkoj....

Kambarį taip tylu, kad Pipirui net keista. Per dieną dienas mašinu triukšmas, jis net neįsivaizdavo, kad gali būti tokia tyla.

Tingiai pavertė pirmą laikraščio puslapį. Popieriaus šiukšdėjimas kaip vėjo ūžesys šiek tiek vėjuota diena. Bet nesėdėjo Pipiras apsištomti prie kurio nors straipsnio antraštės, kai staiga kaip šūvis suskrodė nuo lango pusės zvimbalė musė ir kažkur smigo prie paveikslų rėmo.

— O kad ją galai! Iš kur ta biauzybė atsirado? — klausė nustebejęs Pipiras pats save. O zvimbalė vėl pakilo nuo paveikslų ir leidosi į kita kambario kampaną. Tas dūzgimas tiesiog į širdį veria....

Pipiras padėjo laikraštį ant krūvos, pastūmė stalėlį ir pusiau murmedamas kalbėjo — gal lango neuždariau....

Pastūmė langinę — uždaryta. Pipiras pasiėmė laikraštį, susuko ir pradėjo dairytis, kur zvimbalė pasislėpė. Jam atrodė, kad ten, kampe, už rašomosios mašinėlės stalelio. Pamažu priėjo ir, nors ir nematė, mosterėjo laikraščiu, manydamas, kad, kai zvimbalė pabaidyta pakils, lengviau bus galima ją sekėti ir užmušti. Iš tikro zvimbalės ten būta. Ji pakilo, šovė į kitą kampaną. Pipirui atrodė, kad jis aiškiai matė ant sienos zvimbalės pavidalą ir ant galų pirštų priėjęs kirto susuktu laikraščiu. Jokio garso.

— Nudėjau biauzybę! Ot, tai biauzybė sutvėrimas. — patenkintas Pipiras sėdosi

į fotelį, jausdamasis atstatęs sudrumstą ramybę.

Tačiau vos Pipiras pasiėmė į rankas laikraštį, zvimbalė, ratsi, iš žemės išlindusi, vėl nėrė į kitą kampaną.

— Tai tau! Argi aš jos nenudėsiu? — Pipiras vėl pasiėmė į rankas susuktu laikraštį ir ėjo zvimbalės kryptimi. O toji nėrė už lango užuolaidos.

— Dabar jau turiu! — manė sau, — reikia tik neleisti jai išskristi ir pamažu atidaryti langą. Ji tikriausiai išskris lauk. — Ir Pipiras pasisuko prie lango, kaire ranka suspaudė užuolaidų prasiskyrimą, o dešine prakišęs pro langinę, siekė atidaryti langą. Tačiau zvimbalė, lyg nujausdama Pipiro strategiją, sprūdo pro ranką ir vėl nudūzgė į kitą kampaną.

— Pasprūdo — nusivylusiai pratarė Pipiras. — Palauk, tu, biauzybė, aš atstumsiu užuolaidą. Šviesoje tu nepasprūksi!

Visą kambarį užliejo šviesa, kiekvienas daiktelis aiškiai matyti. Dabar jau nepabėgs. O zvimbalė prisiglaudusi prie knygų lentynos. Pipiras vėl priselina ir su įnirtimu kerta susuktu laikraščiu. Bet zvimbalė, laikraščiu sujudinus orą, buvo numesta į šoną, ir laikraštis atsitrenkė į spintos briauną. Dairėsi Pipiras visur — niekur nematyti. — Vistik pritrėnkiau! Nusiramins.

Pipiras atsisėdo, dar apsidairė ir, negirdėdamas jokio garso, vėl pasiėmė laikraštį. Tylu, tik laikraščio lapai šiugžda. Bet po kelių minučių — zvimbalė vėl suzvimbė.

Ir ši sykį jau blogiau. Gal Pipiro suerzinta ar sunervinta, ji jau neapsistojo vienoj vietoj, bet skraidė iš kampano į kampaną, tai prie lango, tai prie durų, lyg bombonešis, ieškodamas taikinio. O tas zvimbimas — kaip priešlėktuvinių sirenų — skrodžia orą ir širdį.

Gyvenimo galas! — nervingai pratarė Pipiras ir greit atsistojęs vėl sučiupo susuktu laikraštį. — Argi aš tos mėlynkūprės nenugalėsiu?!

Ir prasidėjo arši kova. Zvimbalė, matyti, jau nuo seno išbandyta taktika, darydama labai staigius posūkius, kaip strėlė skrido čia į vieną, čia į kitą kampaną, čia vėl šovė į lubas, čia vėl į nenumatytą vietą. Pipiras, vidutinio amžiaus, apkūnus žmogus, negalėjo prilygti zvimbalės judesiams, o, be to, zvimbalė dar turėjo gynimuisi palankių sąlygų: kambarys devynių pėdų aukščio, ir Pipiras net pasišokėdamas, negalėjo jos prie lubų persekioti. Pastebėjęs šiuos zvimbalės padėties pirmumus, Pipiras nusprendė keisti taktiką: ramiai sėdėti ir laukti, kol zvimbalė kur nors visai arti nutūps. Tada ji jau tikrai neišspruks. Pipiras daug nenutraukė nuo zvimbalės akių, sekė kiekvieną jos judesį. Zvimbalė kiek aprimo, nebeskraidė ir ramiai vaikščiojo palubėj. Čia jos nepasieksi. Bet vistiek ji ateis arčiau — mastė Pipiras.

Ir taip zvimbalė lyg ir apsirato su pakitėjusia padėtimi, o gal ji manė, kad Pipiras, įsitikinęs kovą pralaimėjęs, liausis ją persekioti. Ji įsidrąsino vis arčiau ir arčiau Pipiro, kol pagaliau neskubėdama pakilo ir atsitūpė ant sofos. Pipiro širdis suvirpėjo; jeigu ji dar bent porą sprindžių pajudės jo kryptimi — jos jau nebėr! O zvimbalė, gal nepastebėjus Pipiro kerštingų žvilgsnių ir užmiršusi atsargumą, ne tik kad priartėjo, bet pakilus tūpė ant stalelio briaunos, tik priešingoj nuo Pipiro pusėj.

— Beveik rankos atstume! — nudžiugo Pipiras ir sukaupęs jėgas, atsistodamas kirto susuktu laikraščiu. Tarp zvimbalės ir Pipiro

vis tik buvo didesnis tarpas, nei normaliai sėdint galima pasiekti, ir Pipiras instinktyviai kilsterėjo. Kovos įkarštyje jis net nepajuto, kad savo keliais pakėlė stalėlį, stalėlis pasvirdejo, pačiuožė per kilimą, o ant jo stovėjusi vazelė su gėlėmis pavirto ir nučiuožė žemyn. Ant staltiesės pasiliejo vanduo ir čiurkšlėmis pradėjo tekėti ant kilimėlio.

— Kad ją velniai! — įtužo Pipiras, — kad nors vazelė nebūtų sudužus Ir Pipiras, valandėlei užmiršęs zvimbalę, pakėlė vazelę. — Ačiū Dievui, nesudužo! Tokia graži, dukters padovanota mamai per vardines.

Pastatęs vazelę ant stalelio ir apsiraminęs Pipiras pradėjo dairytis zvimbalės lavono. O štai jis! — pergalingai sušuko. Ir tikrai, netoli stalelio, ant kilimėlio, gulėjo suplota zvimbalė.

Lengvai atsiduso Pipiras. — Nugalėjau, ji čia man daugiau nezmims — ir krito į fotelį. Laimėjęs kovą jis manė dabar vėl pradėti vartyti laikraščius. Bet pirma reikia sutvarkyti kambarį. Prigylė vazelę vandens, įstatė iškritusias gėles. Bet ir staltiesė, ir po stalu kilimėlis bauriai peršlapę. Reikia išdžiovinti, kol žmona pareis.

Pipiras nukėlė vazelę, nuėmė nuo stalelio staltiesę ir, paėmęs nuo grindų kilimėli, viską išnešė į lauką. Karšta diena, greit išdžius, ir vėl viskas bus tvarkoj. Nei žymės neliks. O kol kilimėlis ir staltiesė išdžius, jis galis ramiai paskaityti. Zvimbalės jau nėra. Eidamas į kambarį Pipiras žvilgterėjo į vištide — tokia kaitra, už tinklo vištos liūdno, išsižioję. Reikia įpilti vandens. Ir Pipiras, paėmęs vamzdį, ileido vištoms vandens. Jos taip godžiai geria! Jau norėjo užsukti kraną, bet Pipiras pastebėjo, kad hortenzijų lapai nuleipę, žiedeliai nuvytę. Nors kiek reikia atgaivinti. Ir atsukes smulku vandenį pradėjo šlakštyti. Gaila, taip gražiai sužaliavę ir sužydėję. Po kaitru jų grožis dingsta. Ir Pipiras ėjo nuo krūmo prie krūmo purkšdamas smulkų vandenėli. Hortenzijos baigtos. Pipiras sustojo prie braškių. Nors kiek ir jas reikia apšlakštyti. Ir taip Pipiras apėjo su gaivinančiu vandenėliu ridikėlius, špinatus, pamidorus.... Nors po truputi aplaistęs, jis patikrino staltiesėlę ir kilimėli. Tikrai jau išdžiūvė! Papurtė, ranka palygino staltiesėlėje nuo drėgmės susidariusias raukšles. Viskas gerai — kaip to nebuve. Kilimėli patieses į savo vietą, pastatė ant jo stalėli, uždengė staltiesėle ir pastatė vazą su gėlėmis. Dabar jau visi rūpesčiai baigti. Kiek ta biauzybė laiko sutrukdė!....

Pipiras vėl užtraukė užuolaidas, atsisėdo į fotelį, pasidėjo ant kelių pagalvėle. Į kambarį grįžo ramybė. Pasiėmė nuo krūvelės laikraštį ir žvilgterėjo į pirmą puslapį. Tuo metu lyg sugirgždėjo varteliai, netrukus stiprėjęs smulkių žingsnių garsas artėjo prie durų. "Neatidarysiu", pagalvojo Pipiras, "kas čia šiuo laiku beldžiasi". Bet pirštų barbenimas į duris, plonas moteriškas balsas:

— Tėte, atidaryk, ar miegi?

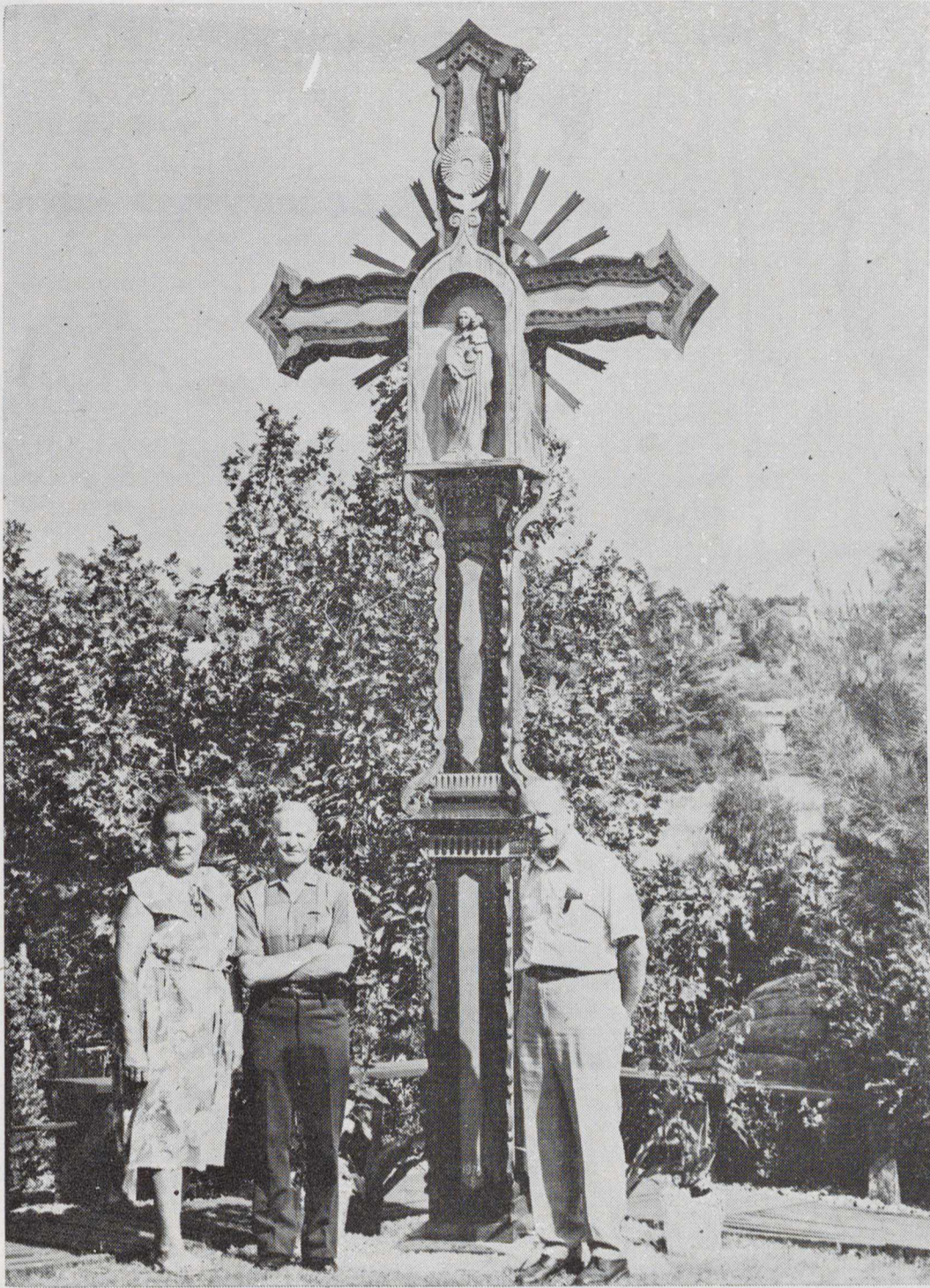
— Ar dabar būtų jau iš bažnyčios? — Pipiras pasikėlęs priėjo prie durų. O pirštai vis barbeno. Kai Pipiras atidarė duris, prie ju stovėjo trys triukšmaujančios mergaitės, jų tarpe ir jo dukterė.

— Kodėl taip anksti? — pasiteiravo Pipiras.

— Anksti? Kaip visada. Ana ir mama.

Pipiras kyšterėjo galvą į virtuvę. Ant šaldytuvo stovįs laikrodinis rodė pirmą valandą.

— Kaip greit laikas praėjo — atsiduso Pipiras.

Vistoje, pietų kaimo sodyboje, 100 mynų nuo Los Angeles, šių metų vasarą pastatytas dar vienas lietuviškas religinis-meninis paminklas. — Dešinėje ir kairėje — V. ir O. Mikuckiai, kryžiaus fundatoriai, pastatydinę šį meninį-religinį paminklą, norėdami palaikyti gyvą lietuviškų sodybų kryžių tradiciją ir kartu padėkoti šv. Onai ir Šiluvos Marijai už suteiktas jų šeimai malones; vidury — dailininkas-skulptorius Pranas Gasparonis, drožėjas ir statytojas, įdėjęs daug kruopštaus meninių rankų darbo ir kūrybinės sielos, atkurdamas tautinius kryžiaus ornamentus, visą kompoziciją ir išdroždamas Šiluvos Marijos statulą, matomą kopolytėlėje (kitoje kopolytėlės pusėje yra šv. Onos statula (kuria padarė ir padovanojo D. Čibas).

Šių metų šventos Onos minėjime kryžių-kopolytėlę pašventino Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos klebonas prel. J. Kučingis. Ta proga O. ir V. Mikuckiai iškėlė vaišes, kuriose dalyvavo jų vaikai su šeimomis, giminės ir gausus būrys bičiulių nuo Vistos iki Los Angeles.

— The Lithuanian tradition of erecting Wayside shrines anchors with another foothold in Vista, California, near the Mexican border. — Sculptor Pranas Gasparonis has carved a wooden statue-monument of Saint Mary of Šiluva and Saint Anne (latter — by D. Čibas) for V. and O. Mikuckis, erected at their country home. Foto Pr. Gasparonis

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Anatolijus Kairys, **Trys dramos**. 1. Rūtėlė, 2. Saulės rūmai ir 3. Žmogus ir tiltas. Išleido "Dialogas".

Rūtėlė skirta 60 metų Lietuvos Nepriklausomybės sukakčiai paminėti; Saulės rūmai skiriama "kovotojams už Lietuvos laisvę"; Žmogus ir tiltas prisimena 1941 m. birželio 23-24 dienų sukilėlius ir jų žygi.

Žmogus ir tiltas — 3-jų v. ir epilogo drama. Tai 1941 m. birželio

23. vakaro dramatiškas Kauno tilo susprogdinimo vaizdas. Veiksmas vyksta 12 valandų laikotarpyje.

Visos trys dramos įdomios skaitytojui ir, be abejo, mūsų dramų sambūriams, teatro mėgėjams.

A. Kairys yra virš 20-ties veikalų autorius ir labai populus dramaturgas. (a)

Gaunama pas visus platintojus, kaina \$6.

A. P. Bagdonas, **Proo Gintara Longa** (Pro gintaro langą). Eilėraš-

čiai. Išleido Švėkšniškių Draugija Čikagoje, 1978. Tiražas 400 egz. Spaudė M. Morkūno sp. Kaina nepažymėta.

Visi eilėraščiai parašyti žemaičių rytinę žemaičių dalį. Be to, paaiškinama žemaičių dūnininkų tarmė, dūnininkų tarme, kuri apima pietištarimas ir gramatika. Taip pat aptariama tos tarmės kirtis ir priegaidės.

Knyga gaunama pas autorių: 2440 W. 69th St., Chicago, Illinois

Konnorsreutho Teresė, .kun. J. Butkus. Išleido 1978 Sūduva, 809 Ramble St., Hot Springs, Ark. 71901. Spaudė Morkūno spaustuvė Chicagoj. Kaina 5 dol., gaunama pas leidėjus ir knygų platintojus.

Lietuvių išeivijos spaudos bibliografija 1970-1974. Paruošė Lituanistikos instituto bibliografijos skyrius, išleido Lituanistikos instituto leidykla, 1977. Kaina 8 dol. Mece-natai: JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros Taryba ir Lietuvių Fon-das.

Leidiny s gaunamas adresu: Lituanistikos institutas, 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Il., 60629.

Simo Kudirkos atsiminimų ang-lų kalba knyga **For Those Still at Sea** jau išleista. Gausiai iliustruota. Su gražiu aplanku, kuriame šviečia trispalvė. Knygos kaina \$7.95.

Gaunama pas platintojus.

J. Venclova, **Lietuviai žiloj senovėj**. Čikaga, 1978. Išleido M. Morkūnas. Kaina nepažymėta.

Prisikėlimo parapija Toronte. Paruošė T. T. Pranciškoniai, komisijos pirm. V. Matulaitis, J. Vaičeliūnas, S. Prakapas.

25 metų parapijos sukakčiai al-bumas, gausiai iliustruotas.

Jonas Norkūnas, **Sportas Nepri-klausomoje Lietuvoje**. (1919-1936) I dalis. Autoriaus leidiny s, 1978. Spaudė M. Morkūno sp. Kaina 9 dol., 432 psl. Knyga gausiai ilius-truota retomis nuotraukomis, gra-žiai ir švariai išleista. Gaunama: J. Narbutas, 2549 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629.

Zenonas Ivinskis, **Rinkiniai raš-tai**, I tomas, **Lietuvos istorija** iki Vytauto Didžiojo mirties. Išleido Lietuvių Katalikų Mokslo Akade-mija, finansuojama Lietuvių Fondo. Roma, 1978. Did. formato 416 ps., su žemėlapiu. Kaina 20 dol.

Ši tomą redagavo istorikas Pau-lius Jatulis.

Istorijos įvade daug medžiagos duodama apie Lietuvos istoriogra-fijos ir bibliografijos raštus ir šal-tinius. Istorija turi tris skyrius: I. Lietuvos proistorė ir pirmos žinios

apie lietuvius. Lietuviai iki Lietuvos valstybės pradžios. II. Valstybės iš-kilimas ir jos sustiprėjimas. Kara-lius Mindaugas ir jo palikimas. Lie-tuvos valstybingumo išsivystymas (1283-1387). III. Valstybės sukles-tėjimas. Vytautas Didysis ir jo dar-bai.

Knyga gaunama LD knygyne.

Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kro-nika. Nr. 23-31, 1976-8, IV tomas. Išleido Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikoms Leisti Sąjunga. Viršelis ir iliustracijos — Ses. Mercedes. Spaudė M. Morkūno sp., Chicago, Ill. 1978. Tiražas 5000 egz. Kaina: 4 dol. minkštais virš., 6 dol. kietais viršeliais. Gaunama pas platintojus ir adresu: 6825 So. Talman Ave., Chicago, Il. 60629.

Grigas Valančius, **Žemaičių Di-dysis**. Istorografiniai pasakojimai. I dalis. Vysk. Motiejaus Valančiaus (1801.II.16-1875.V.17) mirties šimt-mečiui paminėti. Išleido autorius ir LŠST J. Daumanto kuopa, L. A. Calif. Didelio formato 662 psl. Kai-na 12 dol.

Pirmame tome rašoma apie vysk. M. Valančių nuo lopšio iki mirties. Aptariami jo rašto darbai, kovos su rusais, lietuvių tautos švietimas ir blaivinimas; pagaliau tremtis ir izoliacija.

Baigiamas spausdinti II tomas, kurio kaina paliekama \$10. Užsaky-mus siųsti adresu: Mrs. D. Polikaitis, 3111 Ettrick, Los Angeles, Ca. 90027.

The Last Picnic, Algirdo Lands-bergio drama ang-lų k. Išleido Ma-nyland Books leidykla, vadovauja-ma S. Zobarsko.

Danguolė Sadūnaitė, **Baltas ievos medis**. Eilėraščiai. Išleido "Ateitis", Literatūros serija Nr. 14. Aplanką piešė N. Palubinskienė. 126 psl. Kaina \$5.

Leidykos adr.: c/o Mrs. M. Ba-jorūnienė, 17689 Goldwin Dr., Southfield, Mi, 48075.

Už šią knygą autorei paskirta 1977 m. LRD premija.

Technikos žodis. 1978, Nr. 1. Numeris skiriamas Trečiajam Mokslo ir Kūrybos simpoziumui paminėti. Duodama žinių apie da-lyvius ir jų darbus.

A. Kairys, **Po Damoklo kardū**. "Draugo" konkursą laimėjęs ro-manas. 1978. 224 psl. Viršelio ap-lankas Z. Sodeikienė. Kaina \$5.

Naujoji Viltis, politikos ir kultū-ros žurnalas, Nr. 10, 1977. — **Ai-dai**, mėnesinis kultūros žurnalas, 1978, Nr. 1. — **Saleziečių Balsas**, 1977, Nr. 1. — **Šv. Pranciškas Var-pelis**, Tėvų Pranciškonų religinio-patriotinio turinio laikr., 1978, nr. 2.

Simas Kudirka presents his autographed book to New Hampshire Governor Meldrim Thomson Jr. while Lithuanian delegation thanks him for the proclamation of Captive Nations week. Standing [l. to r.]: Elena [Andriuskeviciute] Scarks, Kazys Grauslys, Simas Kudirka, Miss Julia Grauslys, Vytautas Sirvydas. Sitting: Governor Meldrim Thomson Jr.

Simas Kudirka įteikė savo autografuotą knygą New Hampshire gubernatoriui Meldrim Thomson Jr., o lietuvių delegacija dėkoja už paskelbimą "Captive Nations Week".

Photo: Courtesy of Governor's Press Secretary

CAPTIVE NATIONS WEEK RESOLUTION

(Submitted by Dole, Case, Garn, Domenici)

July 17, 1978

A. F. Skirius, Publisher
Lietuviu Dienes
4364 Sunset Boulevard
Los Angeles, California 90029

Dear Editor:

Enclosed is a copy of Senate Resolution 516 to observe Captive Nations Week which I introduced along with Senators Case, Garn and Domenici. Americans have traditionally remembered the Captive Nations in our prayers and annual observances and we want to put the Senate on record supporting this observance.

This resolution must be reported out of the Foreign Relations Committee in order to receive consideration by the whole Senate. Since the Foreign Rela-

tions Committee will not be meeting this week, the Senate will not be able to act on the Resolution in the conventional manner. Therefore, my office will be polling the senators on the Foreign Relations Committee to encourage expeditious action on this important issue.

Please be assured of my continued support as well as the support of other senators and congressmen who understand the importance of this issue.

Sincerely yours,
BOB DOLE
United States Senate

* * *

Whereas, Public Law 86-90 authorizes the third week in July to be designated Captive Nations Week; and

Whereas the United Nations has supported and reaffirmed the right of national determination of all peoples suffering under the domination of occupying powers; and

Whereas Section VIII of Basket I of the Final Act of the Conference on Security and Cooperation in Europe affirms

the right of peoples to national self-determination; and

Whereas the Final Act was approved by the Heads of State of 35 European and North American nations, including the Head of State of the Soviet Union whose armies occupy the territories of East European nations and impose governments and political systems on those nations which frustrate their aspirations to independence and liberty; and

Whereas the actions of citizen Monitoring Groups dedicated to the implementation of the Helsinki Agreement indicate continued support for the principles of national self-determination and human rights: Therefore, be it

Resolved, That it is the sense of the Senate that:

in keeping with the spirit of P.L. 86-90, the Final Act of the Conference on Security and Cooperation in Europe and the expressed sentiments for self-determination of representatives of the peoples from the Captive Nations, the Uni-

ted States continue to support the cause of freedom, independence and human rights in all nations of the world and urge the citizens of the United States to observe Captive Nations Week with appropriate ceremonies, prayers, and activities.

RESOLUTION PASSED BY BOTH THE SENATE AND THE HOUSE

Whereas the Soviet Union is a signatory to the Final Act of the Conference on Security and Cooperation in Europe, signed at Helsinki, Finland, on August 10, 1975, which provides for basic human rights including freedom of conscience, religion, and emigration:

Whereas Anatoly Shcharansky, **Viktoras Petkus** and Aleksandr Ilyich Ginzburg who have supported the Helsinki Final Act have been or are being tried and punished by the Soviet Government for their efforts.

Resolved by the Senate (the House of Representatives concurring), That it is the sense of Congress that the trials of Anthony Shcharansky, Viktors Petkus, and Aleksandr Ilyich Ginzburg who have defended the Helsinki Final Act are matters of deep concern to the American people; that these deplorable events inevitably affect the climate of our relations and impose obstacles to the building of confidence and cooperation between our two countries; that the Congress urges the U.S.S.R. Supreme Soviet and its leadership to seek a humanitarian resolution to these cases and to work toward improving the climate in the United States-Soviet relations.

1978 Presidential Captive Nations Week Proclamation

By a joint resolution approved July 17, 1959 (73 Stat. 212), the Eighty-Sixth Congress authorized and requested the President to proclaim the third week of July in each year as Captive Nations Week.

For more than two hundred years our Nation has sustained the belief that national independence, liberty and justice are the fundamental rights of all people. Today we reaffirm our commitment to these principles. In particular, we pay tribute to those individuals and groups who demonstrate their attachment to these principles in their own country and throughout the world.

Now, therefore, I, Jimmy Carter, President of the United States of America, do hereby designate the week beginning July 16, 1978, as Captive Nations Week.

I invite the people of the United States to observe this week with appropriate ceremonies and activities and to renew their dedication to the cause of all people who seek freedom, independence, and basic human rights.

In witness whereof, I have hereunto set my hand this eleventh day of July, in the year of our Lord nineteen hundred seventy-eight, and of the Independence of the United States of America the two hundred and third. —JIMMY CARTER.

MINISTER JOSEPH KAJECKAS LAID TO REST

Former Minister of Lithuania in Washington, D.C., died on July 1, 1978.

Kajeckas was born in Shenandoah, Pa., and was still a child when his family returned to Lithuania after the death of his father in 1909.

In Lithuania he attended the University of Kaunas. At the University of Montpellier in France he earned a licentiate in law, and later received an advanced degree in law from the School of Political Science in Paris.

In 1929 Kajeckas joined the Lithuanian Ministry of Foreign Affairs as a counselor. In 1930 he became first secretary of the Lithuanian Legation in London, and was named charge d'affaires in 1934.

He returned to Lithuania in 1935 to become director of the western and central European sections in the political department of the Ministry of Foreign Affairs.

Throughout the 1930s Kajeckas represented Lithuania at many international conferences. From 1939 to 1940 he was counselor at the Lithuanian legation in Berlin.

In 1940 Kajeckas returned to the United States. He served in the Free Lithuanian Legation in Washington, first as counselor until 1957 and later as charge d'affaires until his retirement in 1976.

He was editor of the Lithuanian Situation newsletter from 1940 to 1957 and wrote numerous articles on Baltic affairs for journals.

Kajeckas also was a knight commander of the Papal Order of St. Gregory the Great, and received decorations from several foreign governments. He was a member of the International Club and attended St. Matthew's Cathedral in Washington.

Born in 1900 in Vilnius, Lithuania, Mrs. Ona Kajeckas (Viburyte) followed her husband in death three weeks later.

VYTAUTAS KAMANTAS

(Continued from Page 2)

No wonder, then, that during the Lithuanian Days in Toronto this past July, when thousands flocked to the international, artistic and sports events that took place there, and a convention was held, Vytautas Kamantas was elected chairman of the Executive Board of the Lithuanian World Community.

Thus now as chairman of the Executive Board of ten likewise selective, energetic, mostly young members, he steps up to a task of organizationally to consolidate and interrelate the nearly 20 component country-state organizations of the Lithuanian communities (Argentina, Australia, Austria, Belgium, Brazil, Canada, Colombia, France, Great Britain, Italy, New Zealand, Sweden, Switzerland, United States of America, Uruguay, Venezuela, West Germany). For indeed, guidance and intercommunication could much enhance the effectiveness of Lithuanian-organized life the world over for

— Hon. Juozas Kajeckas born in US was in the diplomatic service of Lithuania 47 years, 36 of them with the Washington Legation. Shortly after retiring as Minister and Charge D'Affaires he died on July 5.

— Neseniai miręs Juozas Kajeckas, 47 metų išdirbęs Lietuvos diplomatinėje tarnyboje, 36 metus Washingtono pasiuntinybėje, paskutiniaisiais metais ėjęs Charge D'Affaires pareigas.

the million individuals resettling or adapting to newer conditions.

And then, equally as important is the dominant aspiration of all Lithuanians to seek redress and to have overcome all obstacles that hinder full recovery of Lithuania's statehood. Here, too, the fullest possible unison of free world Lithuanians is of utmost importance. On that solid foundation one may expect enhanced activities and improved results from the leading other Lithuanian institutions—the Diplomatic Corps, VLIK (Supreme Council of Liberation of Lithuania), ALT (Lithuanian American Council). These are the goals and plans of activities of the Lithuanian World Community, as exposed by the deeds and words of Vytautas Kamantas in this issue, for its next constructive five-year period of endeavor.

—A. A. Milukas

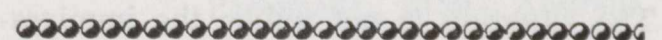
Now Available from Lithuanian Days

FOR THOSE STILL AT SEA:

The Defection of a Lithuanian Sailor

Simas Kudirka's own story of his four-year journey to freedom.

By Simas Kudirka and Larry Eichel
The Dial Press/\$7.95

FOREIGN IMMIGRANTS IN THE STOCKYARDS

The statistics are eye-opening in a recently published book by David Fainhauz entitled *Lithuanians in Multi-ethnic Chicago Until World War II*. In the late nineteenth and early twentieth centuries, 635,000 people emigrated from Lithuania. That represents about 20 percent of the entire population of three million in Lithuania in 1897. The number of landless peasants multiplied three to four times during 1867-1900. Crop failure and famine forced many Lithuanians to leave their native land. The primary causes of the exodus, then, were economic. Other considerations were the lack of political, cultural, and religious liberty under the rule of Tsarist Russia. The Catholic religion and the Lithuanian language were systematically repressed. Lithuanian men were known to emigrate to avoid conscription into the Russian army.

Printed form letters were sent by relatives in the United States back to Lithuania. One such letter proclaimed:

Work here is hard
But the pay is good
Not as in Lithuania
Where there is no money.

This was a very attractive message to uneducated peasants in Lithuania. The fact is that 53 percent of Lithuanian immigrants who came to America were illiterate, revealing the lack of educational opportunities in Tsarist Russia. Another form letter sent from the United States read:

here the Tsar does not persecute
poor people
here education is free for
the children of toilers.

Even *Ausra*, the newspaper that foresaw Lithuanian independence, published optimistic reports about America as early as 1885, which must have further stimulated emigration.

Once the eager immigrants had arrived, however, not all seemed to have the shine of golden opportunity. It was with hostility and suspicion that many native-born, Anglo-Saxon Americans received the poor masses from Eastern and Southern Europe, out of fear that they would be impossible to integrate because of differences of religion, language, and customs. As a consequence, Lithuanian immigration was severely restricted after the literacy law of 1917 and the quota act of 1921. The "undesirables" were largely kept out of the land of liberty. Yet without the flood of cheap, manual labor up to that time, urban-industrial society in the United States could not have expanded as it did. The situation is not unlike the immigration of Asians and Latin Americans into

the United States during the full sweep of the twentieth century, not only in the sense that language, religion, and customs made assimilation difficult for all these groups, but also on the question of labor exploitation and unionism. Lithuanian coal miners in Pennsylvania could be counted among striking workers who were shot down by policemen during a period intolerant of unions. Political groups were formed by Lithuanian immigrants in various cities to protest the massacre.

Barely one century has passed since the founding of the first Lithuanian communities in the United States. A few Lithuanians arrived in Chicago by 1870, others inhabited the suburb of Bridgeport by the 1880s. The first Lithuanian parish was established in 1872 in Shenandoah, Pennsylvania. The first parish in Chicago—St. George's church, with its interesting neo-Gothic architecture—was not built until 1892. In all, eight Catholic churches have been built in the Chicago area with Lithuanian support. As the ethnic composition of neighborhoods changed, new churches mushroomed in new locations.

In the early twentieth century, the greatest concentration of Lithuanians in a single state was by far in Pennsylvania. Yet the greatest concentration in a single American city was, of course, in Chicago. It may even have been true, as one Lithuanian boasted, that "Chicago's Lithuanian colony is the largest Lithuanian city in the world"—with a larger Lithuanian population than could be found in Kaunas in the early twentieth century. (Vilnius claimed a highly cosmopolitan population of several ethnic backgrounds.)

* * *

As I peruse the volume on *Lithuanians in Multi-ethnic Chicago*, I learn the names of the founders of that community—the businessmen, the journalists, the cultural leaders. Outstanding among them is Antanas Olsauskas, whose publishing house was one of the major sources of Lithuanian publications on either side of the Atlantic before World War II. He published Lithuanian almanacs and made ambitious plans for a ten-volume Lithuanian encyclopedia, inviting some of the most noted writers and academics from Lithuania to participate in its creation. The plans fell through, but they were the prelude to the edition completed decades later in Boston. Olsauskas also published the Republican-oriented newspaper, *Lietuva*. However, no one party had a monopoly on the Lithuanian press in Chicago; a variety of ideologies were represented. *Naujienos*, for example, tended toward socialism.

Studying the abundant photographs and

reproductions of newspapers and printed form letters in David Fainhauz' book guarantees an authentic journey into the past. I stop to peek into a stocky Lithuanian worker's one-room apartment which barely allows for a single bed, a few chairs, and about a dozen religious paintings and statues. Down the street we read the sign "Lietuviska Polska Bucherne," where two stiff butchers pose in front of their seedy ghetto shop. ("Bucherne," by the way, will not be found in Lithuanian or English dictionaries; it is Lugan slang along the lines of "As taves nelaikinu.") On a very special winter day, a large group of Lithuanians is gathered in front of the parish church. We can observe that they are mostly women with some of their children, all of them decked out in their somber, Sunday best — wide-brimmed black hats, heavy black coats. Each one of them is clasping a packet stamped HELP. A sign on the church door explains the occasion: "Today America is helping warstricken starving Lithuania." The year is 1916.

Thirty years later (1946), a still more severe trial would confront the survivors of disaster in Lithuania. How many of those that survived, had children, and prospered still another 30 years later (1976—a year of commemoration) would remember that other generation of Lithuanian-Americans: those who had died of black lung in the coal-mining towns of Pennsylvania, their widows singing Lithuanian folk songs no longer sung in the Old Country, and those who had waded through the blood and guts of the Chicago Stockyards for an average of \$12.89 a week? How many will recognize a part of their past in the foreign faces that have replaced them today?

JOHN SKIRIUS

If this essay has piqued your curiosity, then you would do well to obtain a copy of David Fainhauz' *Lithuanians in Multi-ethnic Chicago until World War II*, published in 1977 by the Lithuanian Library Press (5620 South Claremont Ave., Chicago, IL 60636) and by the Loyola University Press (3441 North Ashland Ave., Chicago, IL 60657). The large, photo-packed volume can be obtained for \$20.00 from *Lithuanian Days* publishers. It belongs in every serious library concerned with Lithuanian in the United States.

* * *

LITHUANIA 700 YEARS

By Albertas Gerutis

Fourth Revised Edition. Includes:

1. The Origins of the Lithuanian Nations, by Prof. J. Puzinas.
2. Lithuania to World War I, by I. Jakstas
3. Independent Lithuania, by Dr. A. Gerutis
4. Lithuania's Resistance, 1940-52, by A. Budreckis
5. Liberation Attempt from Abroad, by A. Budreckis
6. The Prospects of Lithuanian Liberation, Price: \$12.00

On Freedom of the Press and of Speech

Some sincerely meant, yet aching and feverish words have been heard in the American press of late on the above subjects.

"Solzhenitzyn Condemns West As Morally Bankrupt," reported the Los Angeles Times on June 9 in coverage of the Nobel prize-winning Soviet writer's public speech delivered at Harvard upon receiving his Honorary Degree there on June 8:

In "... the 16-page talk, which he delivered in Russian with simultaneous translation ... (Solzhenitzyn) warned sternly that the Western societies and leaders were losing their nerve."

Yet the Soviet exiled and American adopted (1974) warrior, writer, philosopher claimed he was sincere. "There is some bitterness in my speech, but I want to stress that it comes not from an adversary, only from a friend."

On June 15 the Los Angeles Times elaborated on the outburst of the newly created Doctor of Humane Letters in an editorial by Enrique Hank Lopez, "Solzhenitzyn, An Outrage That Does Not Fit the Interests of America":

"As I watched him speak ... to sternly scold his fellow New Englanders for their profligate, sinful ways, their shameful aversion to puritan ethics ... this grand man of Russian letters ... at the lectern in Harvard Yard, looked every bit the patriarch—bearded, angry, lecturing a restless brood of thankless grandchildren."

And yet, comments E. H. Lopez, it was ironic to hear Solzhenitzyn turn against "too much freedom for the press" when the patriarch was accepting here, in front of 18,000 listeners and a nationwide TV audience—his very honors for "struggling for unfettered freedom," for enjoying that freedom as in no other place today he could.

So much for the freedom of the press though, is also an important aspect of his soul-searching. We turn to another such desperate call and appeal-in-agony of an eminent exiled Lithuanian patriot and leader, Dr. Peter Vileisis, that covers similar grounds on freedom—and on its deprivation to small countries in particular. This article was printed four months earlier than Solzhenitzyn's appeal—in the Waterbury American of Feb. 21, 1978.

—A.A.M.

Dr. Petras Vileišis, a long-time Lithuanian leader in the country's national struggle for liberation. During the European Security Conference in Helsinki, 1973, which he attended as observer, he was for a short while taken captive.

**Dr. Petras Vileišis,
Lietuvos reikalų gynėjas.**

SOVIET MONSTROSITY PERPETRATED IN LITHUANIA

To the Editor of The American:

On the 60th Lithuanian Independence Anniversary Day we come to sad conclusions that the present western world is morally decayed, rotten and falling apart.

We force Israel to give up conquered lands and at the same time we do nothing to liberate 9,000,000 Balts in Lithuania, Latvia and Estonia. We condemn Rhodesia and Africa for massacres and ask to take economic sanctions against them and at the same time we say nothing to Soviet monstrosity.

Even more, instead of economic sanctions to Soviet we continually help Soviet world conquering policies. We even collect United States dollars for their customs for free.

We participated in selling out of Baltic countries in Helsinki and thought by appeasing Soviet monstrosity that we will have peace. Meantime, Soviets grabbed Angola and Ethiopia and many other African countries preparing for final cut-off from our Middle East Oil supplies and strangles us economically.

Visiting American citizens in Russia must stay at \$40 a day hotels for only 5 days under KGB surveillance without touring the country freely. Soviet citizens stay in the United States for months and move freely.

Soviet Russia murdered thousands of Catholic priests, closed centuries old churches, packed seminaries with spies,

agents, and the Vatican signs the slavery pact on Helsinki. We talk about human rights, but in Belgrade we didn't even have the courage to tell where or who violated these human rights.

According to our chief delegate Goldberg, the Belgrade conference was nothing but "dialect for the deaf." We built for the Soviets on the Volga the largest factory to produce trucks supposedly to promote agriculture, instead, Soviets resupplied her armed forces with new trucks in Western Europe for a final push.

We say the international law forbids new settlements in occupied Sinai but Soviets by the millions are settling, even changing the centuries old city names on conquered lands.

To our Canadian neighbors for TV rights on the Olympic games, we paid only expenses, to the Soviets we pay hundreds of millions.

Instead of applying economic pressure on the Soviet, we give up. We forget that they need us, we don't need them. Our presidents call Soviet dictators "friends." That is an insult to the American electorate who elected their president. The Soviet Dictators get their only support from soldiers' bayonets.

President Ford lost his election by stubbornly declaring that Eastern Europe is free, non absent that fact and later his wife was promoting from Moscow the Soviet ballet dancers world wide.

They all forget that 400 years ago Lithuania had the University of Vilnius when Moscow had not even a single school.

Dr. P. Vileisis has to admit to an awareness of the ill-famed, grim-humored maxim of the early Russian revolutionary leader that "given enough rope capitalists could even hang themselves."

As we are still alive, we should apply Sen. Jackson's recommendation that scoundrels, robbers and murderers have to be treated accordingly.

DR. PETER VILEISIS

314 West Main St.

Encyclopedia of International Politics and Communism

This is a quarterly magazine — **News Digest - International**, published by Lithuanians in Australia since 1963. It's 66 pages and the only magazine which scientifically, politically, socially, financially and military analyses international politics — especially communism.

Members of our staff are from all over the world and specialise in the above fields.

Annual subscription of **News Digest-International** is US \$5.00. We will send a sample copy on request. 54 back copies are available for only \$45.00 including postage. This

This is a real encyclopedia of international politics and communism.

News Digest-International, P.O.Box 535,
Parramatta, 2150 Australia

LD IŠLEISTOS KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

Vytės Nemunėlio **Meškiukas Rudnosiukas**. Spalvotos dail. V. Stančikaitės iliustracijos. Kietais viršeliais. Kaina \$4,00

Danutės Brazytės-Bindokienės **Keturkojis ugniagesys**. Apysakaitė mažiesiems. Su Zitos Sodeikienės iliustracijom.

Kaina su prisiuntimu \$2.50

Daumanto Čibo **Žaižaras**. Iliustravo dail. Ada Korsakaitė-Sutkuvienė.

Kaina su prisiuntimu \$2.50

GARBĖS PRENUMERATORIAI

Aldona Andriušis, Dorchester, Mass.
 Dr. P. Atkočiūnas, Cicero, IL
 Br. Aušrotas, Juno Beach, FL
 Leo Bagdonas, Santa Cruz, CA
 Pranas Baltuonis, Canada
 Alfonsas Bimbiris, Los Angeles, Calif.
 Juozas Briedis, West Bloomfield, Mich.
 Vyt. Čekanauskas, garbės konsulas, Los Angeles.
 Dr. A. L. Čepulis, Willoughby, Ohio.
 Dr. J. Dėdinas, Elmhurst, Ill.
 Dr. A. M. Devenis, Long Beach, Calif.
 Dr. M. Devenis, St. Monica, CA.
 Dariaus-Girėno Klubas, Detroit, Mich.
 Alg. Dudaravičius, Alta, Canada.
 Antanas Gaulia, adv., Brasilija, S. A.
 B. V. Galinis, C. E. Norwell, MA
 Paul Gylys, Olympia, Wash.
 E. & L. Jarašiūnai, Santa Monica, CA.
 Dr. J. Jurgilas, Granada Hills, Calif.
 Birutė Kemėžaitė, Chicago, Ill.
 Dr. P. Kisielius, Cicero, Ill.
 Kun. Joseph V. Kluonius, Mackmaro City, MI.
 Marie Kober, Port Port Washington, N. Y.
 Dr. Alfonsas Kontvis, Westminster, Calif.
 E. Kronas, Dundas, Ont., Canada.
 Msgr. J. Kučingis, Los Angeles, Calif.
 W. Markalonis, Reynoldwille, Pa.
 B. Macijauskienė, Point Pleasant, Beach, N.J.
 Msgr. L. Mendelis, Baltimore, MD.
 Adomas Macarus, Hagar Shores, Mich.
 Br. Macijauskienė, Point Pleasant, N. J.
 A. & L. Mažeikos, Marina del Rei, Ca.
 E. Mickeliūnas, Richmond Hill, N.Y.
 P. Misevičius, Toronto, Canada.
 Dr. J. Naujokaitis, Claremont, Calif.
 W. Maker, Burbank, CA.
 Balys Maskeliūnas.
 A. Musteikis, Fallon, NE.
 Anita Pakalniškytė, Hamilton, Canada.
 Rev. T. Palis, Pittsburgh, CA.
 Rev. V. Pavalkis, Milpitas, CA.
 Frank Petrauskas, Syracuse, N. Y.
 Dr. J. Petrikonis, Woodbine, Io.
 A. Pocius, Elizabeth, NJ.
 Rev. A. Račkauskas, Brooklyn, N.Y.
 Kun. Vincent Radvina, Fortuna, Ca.
 Rev. Fr. Raugas, Brooklyn, N. Y.

PASAULIO LIETUVIŲ DIENOS... / (Atkelta iš 3 psl.)

Toronto dainų šventė, nežiūrint panašiuose masiniuose renginiuose neišvengiamų smulkesnių nesklaidumų, paliko tikrai teigiamo ir atmintino įspūdžio. Nors meniniu atžvilgiu joje ir buvo galima pasigesti kiek įdomesnių ir sudėtingesnių kūrinų, šie trūkumai buvo su kaupu atpirkti lietuvių dienų sukeltu gaivalingu entuziazmu. Lietuvių dienų iškilmėse bei subuvimuose teko pakartotinai užgirsti daugelį studijuojančio ar jau ir mokslus baigusio jaunimo garsiai vieni kitiems pažadant ir ateityje niekad nepraleisti progos panašiuose lietuviškuose įvykiuose dalyvauti. Jau vien dėl tokių nuotaikų ir pažadų lietuvių dienas reikia laikyti pilnai pavykusiomis. Tai aiškiai parodė, kad nors ir ilgiems 34-iems metams praėjus po priverstino tėvynės palikimo, laisvieji lietuviai ne tik patys dar nebaigia sunykti, bet taip pat savo vieton sugebėjo paruošti dar tūkstančius išmokslintų, tautiškai susipratusių ir entuziastingų įpėdinių, kurie žada dar ilgus metus garsiai skelbti skriaudą, padarytą jų tėvų žemei, reikalaudami jai laisvės.

Minint Penktąją dainų šventę, negalima praeiti nepaminėjus programos vedėjų-pranešėjų Irenos Šernaitės-Meiklejohn ir Rasos Lukoševičiūtės, užsipelnusių nuoširdžių publikos simpatijų. Jos pirmu kartu mūsų masinių švenčių istorijoje suprato, kad tūkstančiai klausytojų nesuvažiavo šion šventėn pasiklausyti jų gražbylyscijų, bet lietuviškų dainų. Jaunosios pranešėjos nepadavė pagundai bandyti klausytojų kantrybę skaitymu visiems atmintinai žinomų dainų tekstų ir po to dar juos versdamos anglų kalbon. Jos profesionališkai ir trumpai visas dainas pristatė angliškai gerai paruoštais ir tiksliais įvadais, o lietuviškai vien keletu taupių žodžių. Dėka tokio pranešėjų apdairumo ilgokai užsitęsusi dainų šventės programa tapo žymiai sklandesnė ir maloniau klausoma. Tebūna tai sektinu pavyzdžiu ateičiai.

AUKOS LD ŽURNALUI PAREMTI**LD žurnalui paremti aukojo:**

\$20.00 — Rozė Janowska.
 \$15.00 — Marytė Shalins.
 \$10.00 — Antanas Rugys.
 Po \$5.00 — Ant. Braškys, J. Agurkis, A. Lukas, Sal. Blanford, Gintautas Rapšys.
 \$5. — Jonas Kalinauskas.

\$1.00 — Dr. J. B. Dičpinigaitis.

ALBINAS MARKEVIČIUS

Apdraudos Agentūra

M. & R. AMERICANA

Insurance Service, Inc.

2113 Wilshire Blvd.

393-9801

SANTA MONICA, CA 90403

828-7525

BALTIC BAKERY

Juozas ir Aldona Ankai — savininkai

4627 So. Hermitage CHICAGO, Illinois 60609 Telef. (212) LA3-1510

2616 W. 69 Street, Chicago, Ill. 60629

Telefonas: (312) 737-6784

— ir —

Siunčiame duoną ir raguolius į visas Amerikos dalis.

GARBĖS PRENUMERATORIAI

Rev. Dr. P. Ragažinskas, Central, N. M.
 Dr. Linas Raslavičius, Palos Verdes, Calif.
 Rev. P. Sabulis, Waterbury, Ct.
 Petras Sakas, Glendale, Calif.
 A. Sereika, Chicago, Ill.
 Tadas A. Skirgaila, Los Angeles, California.
 Rev. F. E. Statkus, Grand Rapid, MI
 M. Šarauskas, Winnipeg, Canada.
 Emil Sinkys, Santa Monica, CA.
 Cytautas Soliūnas, Lemont, IL.
 Rev. Skilandžiūnas, Kanada.
 Jonas Staukus, Chicago, IL.
 Vic. Stankus, DDS.
 Dr. Danguolė Surantas, Rockford, IL.
 Jonas Talandis, Olympia Fields, Illinois.
 Brother Timothy, OSP, Doylestown, Pa.
 "Talka", Hamilton, Canada.
 Juozas Truskauskas, Los Angeles, CA.
 Rev. Ignas Urbonas, Garv, IN.
 Juozas Vitėnas, Washington, DC.
 Dr. P. Žemaitis, Conton, MI.
 Ed. Žiaušys, Amsterdam, NY.

Labai ačiū visiems parėmusiems L.D. žurnalo leidimą —

A. Skirius, leidėjas

GARBĖS PRENUMERATOS

Mr. Alfonsas Skrebūnas, Mississauga, Ont., Canada.

Jonas Čiurlionis, Phoenixville, Pa.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekviename skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7¼% — 6 metų su \$1,000, minimum
 7½% — 4 metų su \$1,000, minimum
 6¾% — 30 mėn. su \$1,000, minimum
 6½% — 1 metų su \$1,000, minimum

Savings insrd. to \$40,000 by FS LIC

Drive in facilities.

ST. ANTHONY**SAVINGS & LOAN ASSN.**

1447 So. 49th Court
 Cicero, Illinois 60650

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS
 sekretorius

Tel.: (312) 656-6330 ir 242-4395

PENKTOSIOS DAINŲ ŠVENTĖS TORONTE, KANADOJE, IŠSKIRTINI MOMENTAI